

BŪVNIECĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS PAR 2022. GADU

RĪGA 2023.

Labdien, lasītāj!

Patīkami apzināties, ka Tevi ieinteresējis Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk – Birojs) paveiktais 2022.gadā! Esam padarījuši daudz – turpinājuši iepriekš nosprausto digitālo kursu, radot arvien jaunas iespējas Būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk – BIS) izmantošanā

būvniecības procesa dalībniekiem, it īpaši ēku īpašniekiem un apsaimniekotājiem. Sistēma ir izveidota par būtisku un ērtu darba un atbalsta instrumentu uzraugošajām iestādēm, un norit darbs, lai to padarītu vēl pilnīgāku. Ir izveidota un ieviesta pilnīgi jauna Energoresursu informācijas sistēma (turpmāk – ERIS), kura ievērojami mazinās administratīvu slogu, ļaujot energoefektivitātes monitoringa sistēmas dalībniekiem ērti piekļūt nepieciešamajai informācijai un nodrošināt operatīvu komunikāciju ar Biroju.

Esam ieviesuši jaunus procesus, kas ļauj efektīvāk veikt uzraudzību – kopš 2022.gada sākuma ir izstrādāts degvielas kvalitātes kontroles process, no pārbaužu plāna sastādīšanas, degvielas paraugu ņemšanas un nodošanas laboratorijā līdz testēšanas rezultātu pārskatam un testēšanas rezultātu statistikas izveidošanai. Ieviests valsts naftas drošības rezervju uzskaites un kontroles process. 2022.gadā pilnveidota iestādes īstenotā būvniecības jomas uzraudzība, ēku atlasē izmantojot BIS iestrādātus riska algoritmus – primāri tiek pārbaudītas ne tikai būvdarbu stadijā esošas būves ar augstāku riska līmeni, bet arī ekspluatācijā nodotas ēkas, kas ir potenciāli bīstamākas.

Visa gada garumā pastāvīgi ir organizētas apmācības un kompetences celšanas pasākumi – gan būvniecības procesa dalībniekiem, gan uzraugošajām iestādēm, lielajiem uzņēmumiem, lielajiem elektroenerģijas patērētājiem, naftas jomas komersantiem un citiem.

Birojs rīkojis starptautiskus pasākumus: 22. – 24.maijā Rīgā notika Biroja organizēta Eiropas Būvniecības kontroles konsorcijs (turpmāk – CEBC) sanāksme, pulcējot vairāk nekā 30 dalībniekus no dažādām Eiropas valstīm. Par pasākumu saņemta atzinība gan no tā apmeklētāju, gan Ekonomikas ministrijas puses.

Lai sekmētu dialogu ar klientiem, septembrī rīkota klātienē konference “Ceļā uz viedāku pārvaldību”. Pasākuma mērķis bija pašvaldībām apmainīties ar idejām un dalīties pieredzē par iespējām un regulējuma ietvaru energoefektivitātes jautājumos.

Birojam uzticētas arī jaunas funkcijas – kopš gada sākuma izvērtējam atbalsta grantu veidā piešķiršanu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem, kurus ietekmējušas Krievijas militārās agresijas sekas, kas izpaužas kā papildu izmaksas par energoresursiem krasi to cenu pieauguma dēļ. 2022. gadā uzsākām un 2023.gadā turpinām administrēt ar energoresursu sadārdzinājumu saistīto atbalstu mājāsaimniecībām, centralizētās siltumapgādes komersantiem, kā arī elektroenerģijas sistēmas operatoriem.

Turpinām sadarboties ar nozari, informācijas sistēmu attīstīšanas konsultatīvajās padomēs un darba grupās iesaistot biedrību, asociāciju un citu nevalstisko organizāciju pārstāvjus.

Birojs ir kļuvis par Eiropas Savienības LIFE programmas līdzfinansētā projekta LIFE Waste To Resources IP "Atkritumi kā resursi Latvijā – reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" partneri. Mūsu loma projektā būs attīstīt BIS funkcionalitāti un piedalīties normatīvā regulējuma izstrādē, lai veicinātu būvmateriālu otrreizējo apriti un tās izsekojamību.

Iestādes darbs ir atzinīgi novērtēts - Birojā ieviestā pārvaldības sistēma būvniecības uzraudzībā un enerģētikas politikas administrēšanā ir atzīta par atbilstošu starptautiskajam pārvaldības sistēmas standartam ISO 9001:2015, tāpat gūts pozitīvs novērtējums projekta "Būvniecības procesu un IS attīstība (2.kārta)" pārbaudē no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras puses.

Mums ir būtiski, lai Birojs arī turpmāk būtu iestāde, kam uzticas un uz ko paļaujas – gan normatīvo aktu veidotāji, gan arī mūsu klienti un plašāka sabiedrība, jo tikai tā spēs nodrošināt pārraudzībā esošo nozaru uzraudzības politikas nepārtrauktību un ilgtspējīgu attīstību!

Ar cieņu

Svetlana Mjakuškina

Būvniecības valsts kontroles biroja direktore

SATURS

I. Vispārīgā daļa	6
1. Biroja darbības pilnvarojums	6
2. Birojā īstenotie darbības virzieni	6
II. Biroja darbības pārskats	7
1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole	7
2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā	8
3. Būvvaldes funkcija	10
4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē.....	12
5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība	16
5.1. BIS attīstība	23
6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība	25
6.1. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība	25
6.2. Elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība.....	27
6.3. Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem	29
7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība	29
7.1. Pašvaldības un valsts iestādes.....	31
7.2. Energoefektivitātes pienākuma shēma	32
7.3. Energoefektivitātes monitoringa sistēma	32
8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana	33
8.1. Valsts naftas produktu drošības rezerves.....	33
8.2. Degvielas kvalitātes monitorings	35
8.3. Ogļūdeņražu meklēšana un ogļūdeņražu izpēte un ieguve.....	35

8.4. De minimis komercdarbības atbalsta piešķiršana	35
9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība ..	36
10. Valsts atbalsta administrēšana	36
10.1. Atbalsts energoresursiem	37
10.2. Valsts kompensācijas izmaksa elektroenerģijas sistēmas operatoriem par sniegtajiem sistēmas pakalpojumiem.	37
10.3. Valsts kompensācijas izmaksa elektroenerģijas tirgotājiem par piemēroto maksas samazinājumu par patērēto elektroenerģiju.	38
10.4. Maksas samazinājums par patērēto dabasgāzi.	38
10.5. Centralizētās siltumapgādes pakalpojuma maksas samazinājums..	39
III. Personāls un finanšu resursi	40
1. Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija	40
2. Personāla demogrāfiskais sadalījums, vecuma raksturojums un kvalifikācija	41
3. Biroja valsts budžeta programmu daļa	42
IV. Komunikācija ar sabiedrību	45
1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai	45
2. Pasākumi, kas veikti sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti	46
V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	48
Pielikums	49

I. Vispārīgā daļa

1. Biroja darbības pilnvarojums

Birojs ir ekonomikas ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ekonomikas ministrs Biroja pārraudzību īsteno ar Ekonomikas ministrijas starpniecību.

Biroja funkcijas un uzdevumi ir noteikti Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumos Nr.576 "Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums", kur Birojs nodrošina būvniecības valsts kontroli normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, administrē enerģētikas politiku, kā arī īsteno citas Būvniecības likumā, Enerģētikas likumā, Energoefektivitātes likumā, Elektroenerģijas tirgus likumā, Biodegvielas likumā, likumā "Par atbilstības novērtēšanu" un likumā "Par zemes dzīlēm" Birojam noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Biroja darbības mērķis ir atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt kvalitāti un drošību būvniecības jomā, kā arī nodrošināt enerģētikas politikas īstenošanu. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Birojs savā Stratēģijā 2020. – 2022.gadam ir izvirzījis galvenos Biroja darbības virzienus un noteicis galvenās Biroja prioritātes.

2. Birojā īstenotie darbības virzieni

Būvniecības joma

1. publisku ēku ekspluatācijas kontrole;
2. būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā;
3. būvvaldes funkcijas īstenošana;
4. būvspeciālistu kompetences novērtēšana un pastāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē;
5. Būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk – BIS) pārziņa un turētāja funkcijas.

Enerģētikas joma

1. elektroenerģijas ražotāju, kas saņem valsts atbalstu obligātā iepirkuma komponentes ietvaros, uzraudzība;
2. tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu;
3. elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība;
4. energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība;
5. transporta enerģijas nosacījumu kontrole;
6. valsts naftas rezervju kontrole;
7. ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves licenču administrēšana;
8. enerģētikas informācijas sistēmu pārziņa un turētāja funkcijas.

II. Biroja darbības pārskats

1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole

Mērķis: *Apzināt publisku ēku tehnisko stāvokli, konstatēt neatbilstības, informējot par to būvju īpašniekus un sabiedrību kopumā, tādējādi veicinot drošu ēku ekspluatāciju.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina ekspluatācijas uzraudzību:

1. trešās grupas publiskām ēkām (t.i. ēkām, kurām vairāk nekā 50% ēkas kopējās platības ir publiskas telpas vai telpas publiskas funkcijas nodrošināšanai un, kuru kopējā platība ir lielāka par 1000 m²);

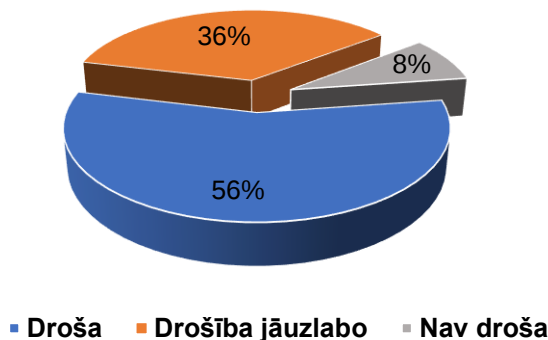
2. būvēm, kuras nepieciešamas Aizsardzības ministrijas (turpmāk – AM), tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS) vajadzībām un, kuras atrodas AM valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā (2017.gada 1.oktobra grozījumi Būvniecības likumā);

3. būvēm, kas atrodas Latvijas Republikas iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā (2021.gada 14.aprīļa grozījumi Būvniecības likumā).

2022.gada ietvaros Birojs publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības kontroles īstenoja divos virzienos – veicot ēku fiziskās pārbaudes un veicot administratīvās pārbaudes.

2022.gadā publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros veiktas 410 fiziskās pārbaudes, no tām 225 bija pirmreizējās pārbaudes un 185 pārbaudes tika īstenotas veicot būves atkārtotu apsekošanu Biroja norādījumu vai pieņemto administratīvo aktu pēckontroles ietvaros.

APSEKOTO ĒKU DROŠĪBAS KOPVĒRTĒJUMS 2022.GADĀ (%)

Avots: Biroja dati

Vērtējot Biroja veiktās fiziskās pārbaudes, secināms, ka bīstamā (nedrošā) – avārijas vai pirmsavārijas stāvoklī ir 35 (8%) ēkas un to ekspluatācija līdz bīstamības novēršanai nav pieļaujama, šajos gadījumos Birojs ir pieņēmis lēmumu par ēkas vai tās daļas ekspluatācijas aizliegumu, 229 (56%) ēkas ir teicamā vai labā stāvoklī (drošas), savukārt 146 (36%) ēku drošība ir jāuzlabo, no tām 6 ēkās ir konstatētas atkāpes mehāniskajā stiprībā un stabilitātē, bet pārējos gadījumos ir konstatēti lietotāju drošību ietekmējoši riski, kas visbiežāk

saistās ar pakļupšanas vai nokrišanas riskiem nemarķētu aukstuma starpību, nepietiekamu vai neesošu margu trūkuma dēļ, traumu gūšanas riskiem fasādes apdares elementu atdalīšanās, nepamanāmu stikloto vertikālo virsmu vai nedrošas elektroinstalācijas dēļ.

Analizējot ēku ekspluatācijas kontroles laikā sagatavotos atzinumus, secināms, ka 133 (32%) gadījumu ēku īpašnieki joprojām nav veikuši ēku periodisko tehnisko apsekošanu, savukārt patvaļīgā būvniecība ir konstatēta vismaz 156 (38%) apsekotajās ēkās.

Pārskata periodā veiktas 647 administratīvās pārbaudes, t.sk. sagatavoti 247 lēmumi par bīstamības un patvaļīgās būvniecības novēršanu. Veiktas 400 administratīvo aktu izpildes pēckontroles, kurās Birojs ir nosūtījis 63 brīdinājumus, 50 lietās, konstatējot, ka administratīvais akts noteiktajā termiņā nav izpildīts, ir uzsākts piespiedu izpildes process, vismaz 97 lietās nosūtītas vēstules par piespiedu izpildes procesa atlikšanu, 95 gadījumos pieņemti starplēmumi administratīvās lietas ietvaros, izvērtējot Birojā iesniegto informāciju, savukārt 95 administratīvajās lietās ēku īpašnieki izpildījuši lēmumā noteiktos pienākumus, tādējādi uzlabojot ēku drošumu vai novēršot patvaļīgās būvniecības radītās sekas.

Pārskata periodā Ekonomikas ministrija kopā ar nozares speciālistiem un Biroju uzsāka darbu pie tehniskās apsekošanas vadlīniju izstrādes, lai veicinātu vienveidīgu pieeju, veicot būvju tehniskās apsekošanas atbilstoši Ministru kabineta 2021.gada 15.jūnija noteikumu Nr.384 "Būvju tehniskās apsekošanas būvnormatīvs LBN 405-21" prasībām. Darba grupa ir pabeigusi darbu pie vadlīniju izstrādes un nosūtījusi projektu Ekonomikas ministrijai papildināšanai.

Pārskata perioda ietvaros tika turpināta ekspluatācijas uzraudzības funkcionalitātes uzlabošana BIS, pilnveidojot ekspluatācijas lietas funkcionalitāti sistēmā, lai nodrošinātu, ka visi dokumenti, tostarp lēmumi pārsūdzības lietās, vēstules tiek gatavotas BIS, tādējādi ne tikai veicinot visas informācijas par būvi pieejamību vienuviet, bet arī sistēmā uzkrājot strukturētos datus, kas kalpos par pamatu arī informācijas atspoguļošanai, piemēram, publisko ēku ekspluatācijas kartei.

2022.gada ietvaros Birojs ir aktīvi strādājis pie jaunas publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības pieejas ieviešanas, un izstrādājis ekspluatācijas lietas riska līmeņa noteikšanas algoritmu, kas veiksmīgi tiek izmantots Birojam plānojot pārbaudes, prioritāri tiek veiktas to publisko ēku pārbaudes, kurām ir noteikts augstākais riska līmenis.

2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā

Mērķis: *Īstenot sistemātisku uz procesu un risku analīzes balstītu būvdarbu kontroli.*

Esošās situācijas apraksts:

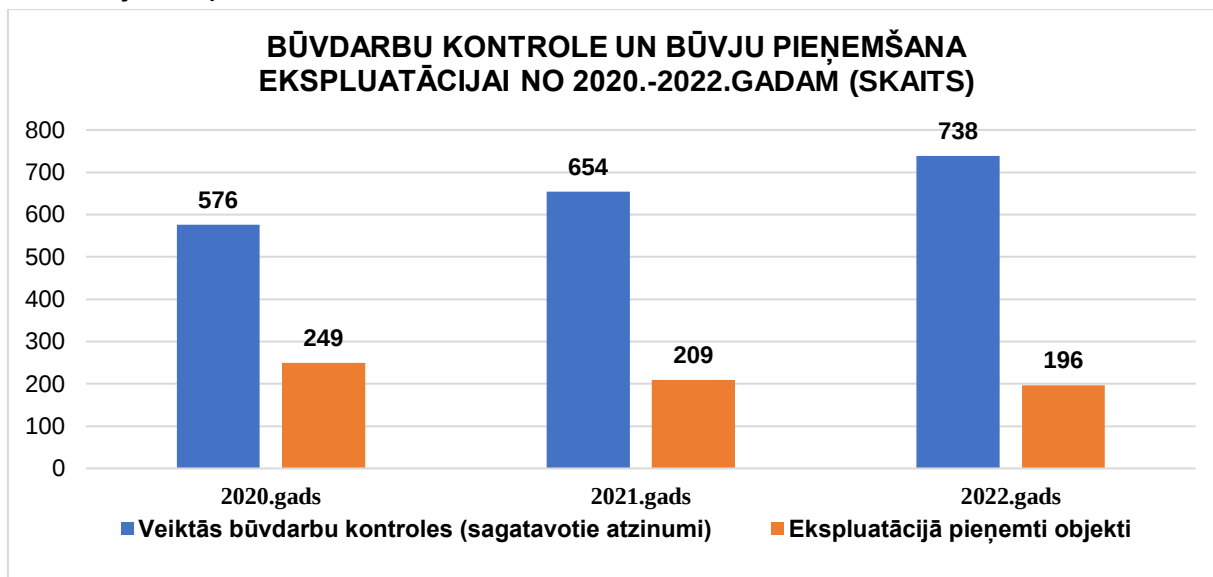
2022.gadu trīs reizes tika veikti grozījumi Būvniecības likumā. Izmaiņas Būvniecības likumā (12.05.2022.) paredz, ka Valsts robežas joslas,

patrulēšanas joslas un robežzīmju uzraudzības joslas būvniecības ieceru tiesiskuma kontroli veic Birojs.

Atbilstoši spēkā esošajai Būvniecības likuma 6.¹ pantā noteiktajai kompetencei Birojs nodrošināja šādu būvju būvdarbu valsts kontroli un pieņemšanu ekspluatācijā:

a) trešās grupas publiskas ēkas (turpmāk — publiska ēka), ja būvdarbu veikšanai nepieciešama būvatļauja,

b) būves, kuru paredzētajai būvniecībai atbilstoši likuma "[Par ietekmes uz vidi novērtējumu](#)" [4.panta](#) pirmās daļas [1.punktam](#) piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Avots: Biroja dati

2022.gadā salīdzinājumā ar 2021.gadu kopējais Biroja būvdarbu kontrolē esošo objektu skaits nav būtiski mainījies, t.i. Birojs nodrošināja būvdarbu kontroli 478 būvobjektos, kas ir par 3 būvobjektiem vairāk nekā 2021.gadā.

Būvdarbu kontroles ietvaros 2022.gadā Birojs sagatavoja 738 atzinumus par būves pārbaudi, kas ir par 12,84 % vairāk nekā 2021.gadā. 2022.gadā 27% gadījumos būvobjektu pārbaudēs konstatētas neatbilstības, kas procentuāli ir tādā pašā līmenī kā 2021.gadā.

Vērtējot būvniecības procesa kvalitāti, Biroja uzkrātā pieredze būvobjektu sistemātiskās pārbaudēs liecina, ka pielietojot vienotus principus un veicot identificēto risku sistemātisku analīzi, iespējams savlaicīgi identificēt neatbilstības vai pārkāpumus būvobjektos un veikt to mērķtiecīgu kontroli veicamo pārbaužu ietvaros. Minētā pieeja nodrošina iespēju padziļināti novērtēt faktiskos apstākļus un uz tiem attiecināmo būvniecības normatīvo aktu prasību ievērošanu, kas veicina būvdarbu kvalitāti, kā arī sekmē būvniecības dalībnieku izpratni par būvniecības procesa norisi, tam izvirzītām kvalitātes un drošības prasībām ar mērķi nodrošināt ilgtspējīgas būvniecības principa ievērošanu.

Jāpiebilst, ka kopumā konstatētas neatbilstības galvenokārt saistītas ar būvniecības normatīvos aktos noteikto būvniecības dalībnieku savlaicīgu pienākumu neizpildi, kas secīgi izraisa būvprojektā būvdarbu laikā veikto izmaiņu nepietiekamu kvalitātes kontroli, kā arī neatbilstībām, kas bija saistītas

ar būvprojekta izmaiņām, kuras ietekmē būves nesošo konstrukciju mehānisko stiprību un stabilitāti.

28 gadījumos Birojs pieņēmis lēmumus par būvdarbu apturēšanu visā objektā vai tā daļā. Visbiežākie būvdarbu apturēšanas iemesli:

- ✓ veikto būvdarbu neatbilstība būvprojektam gadījumos, kad bija jāpārtrauc būvdarbi, jāizstrādā būvprojekta izmaiņas un jāveic atkārtotā būvprojekta ekspertīze;
- ✓ izmantoti būvizstrādājumi, kuriem nav vai ir neatbilstoša kvalitāti apliecināša dokumentācija;
- ✓ 2022.gadā Birojs ekspluatācijā pieņēma 196 būvobjektus, no tiem 21 gadījumos tika veikta atzīme paskaidrojuma raksta II daļā par būvdarbu pabeigšanu vai veikta atzīme apliecinājuma kartes II daļā par būvdarbu pabeigšanu;
- ✓ pieņemti 16 lēmumi par atteikumu pieņemt būvobjektu ekspluatācijā. Galvenie iemesli atteikumam pieņemt būvobjektu ekspluatācijā ir:
 - nav novērsti lēmumā par termiņu pagarināšanu būvobjektu pieņemšanai ekspluatācijā konstatētie trūkumi 4 mēnešu laikā;
 - ierosinātāja iesniegums par apliecinājuma atsaukšanu;
 - nav pabeigti būvprojektā paredzētie būvdarbi.

2022.gadā 123 gadījumos veikti mērījumi būvdarbu kontroles jomā, kas ir par 16% vairāk nekā 2021.gadā:

- ✓ 44 būvobjektos veicot instrumentālu betona būvkonstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 51 būvobjektos veicot tērauda konstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 7 būvobjektos veicot koka konstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 21 būvobjektos veicot mūra konstrukciju kvalitātes kontroli.

Biroja veiktie mērījumi ir indikatīvi. Atsevišķos gadījumos konstatētas neatbilstības, kā rezultātā, lai panāktu būves atbilstību būvprojektam, būvniecības procesa dalībnieki veica detalizētu izpēti, būvprojekta risinājumu precizēšanu vai būvizstrādājumu nomaiņu.

Turpinot iepriekšējā periodā ieviesto praksi ar mērķi 49 objektos atbilstoši Biroja izstrādātiem kritērijiem tika vērtēta būvniecības procesa dalībnieku būvlaukumā ieviestā iekšējās kvalitātes kontroles sistēma, ar mērķi sniegt priekšlikumus normatīvo aktu regulējumam, papildināt atzinuma par būves pārbaudi apakškritērijus, kā arī iekļaut informatīvu materiālu būvniecības dalībniekiem sapulcē "Konsultē vispirms".

3. Būvvaldes funkcija

Mērķis: *Nodrošināt būvvaldes funkciju digitālajā vidē.*

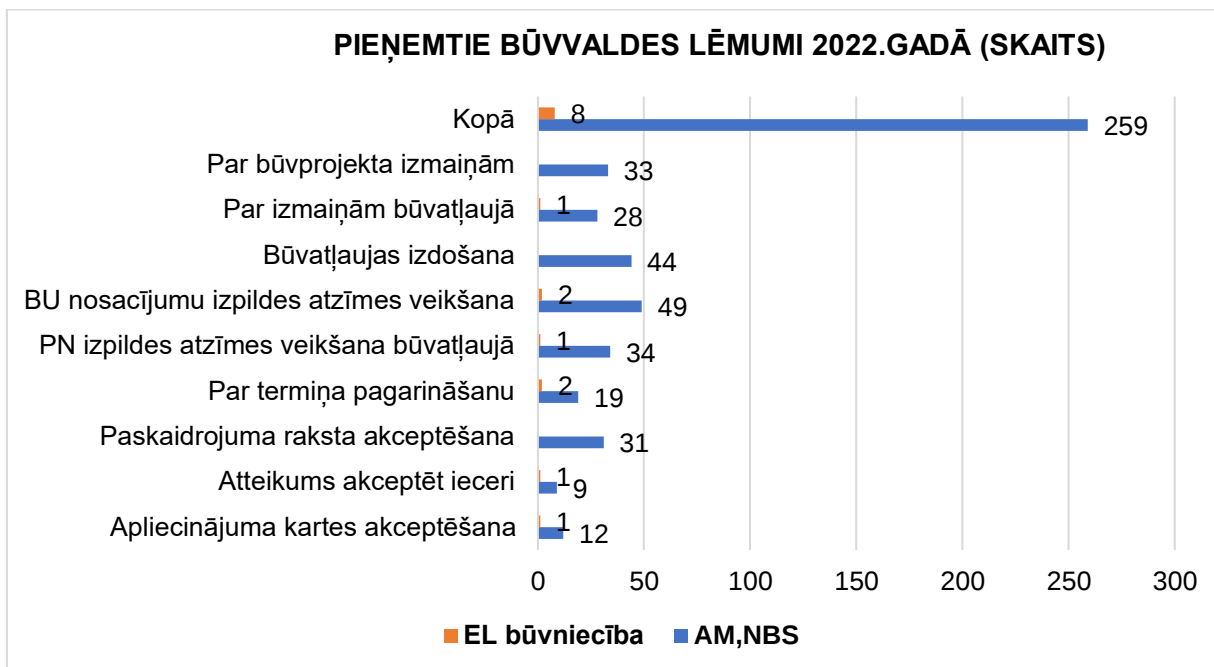
Esošās situācijas apraksts:

Attiecībā uz būvniecības iecerēm Birojs būvvaldes funkciju veic no:

- ✓ 2017.gada 10.jūlija attiecībā uz elektropārvades līniju (turpmāk – EL) būvju būvniecību, kurām ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss;
- ✓ 2017.gada 1.oktobra attiecībā uz AM, tās padotības iestādes vai NBS vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību AM valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā;
- ✓ 2021.gada 19.maija attiecībā uz būvju būvniecību Latvijas Republikas iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā;
- ✓ 2021.gada 3.septembra attiecībā uz Iekšlietu ministrijas vai tās padotības iestādes vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību valsts robežas joslā, patrulēšanas joslā un robežzīmju uzraudzības joslā;
- ✓ 2022.gada 5.oktobra attiecībā uz vēja elektrostacijām, kuras kopējā jauda ir vismaz 50 megavati, un tām nepieciešamās infrastruktūras būvniecībai.

Pārskata periodā Birojs, pildot būvvaldes funkciju saskaņā ar Būvniecības likumā noteikto, strādājis ar 166 būvniecības lietām un ir pieņēmis 298 lēmumus, no tiem:

- ✓ 259 lēmumus attiecībā uz AM, tās padotības iestādes vai NBS spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību (no tiem 44 par būvatļaujas izdošanu, 31 par paskaidrojuma raksta akceptēšanu, 34 par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā, 49 par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu, 12 par paziņojumu par būvniecību izskatīšanu, 28 par izmaiņām būvatļaujā/PR, 33 par būvprojekta izmaiņām, 19 par termiņa pagarināšanu, 9 par atteikumu akceptēt ieceri, veikt atzīmi u.c.);
- ✓ 8 lēmumus par EL būvniecību, kurām noteikts nacionālo interešu objektu statuss (no tiem 1 par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā, 2 par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu, 1 par paziņojuma par būvniecību izvērtēšanu, 2 par termiņa pagarināšanu, 1 par izmaiņām būvatļaujā, 1 par atteikumu veikt izmaiņas būvatļaujā);
- ✓ 31 lēmumu, kas saistīti ar valsts robežas infrastruktūras izbūvi. No tiem 1 par būvatļaujas izdošanu, 1 par būvatļaujas atcelšanu, 12 par būvniecības ieceres – paskaidrojuma raksts (turpmāk – PR) akceptēšanu, 8 par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu, 2 par izmaiņu veikšanu PR, 4 par atteikumu veikt izmaiņas PR un 3 par termiņu pagarinājumu.

Avots: Biroja dati

Padziļināti izskatot būvniecības ieceres dokumentāciju, tikuši izvērtēti būvkonstrukciju risinājumi. Veicot 49 pārbaudes, 6 gadījumos konstatētas neatbilstības saistībā ar projektēšanas sagatavošanas posmā veikto inženierizpēti. Neatbilstības novērstas līdz atzīmes par projektēšanas nosacījumu izpildi veikšanai būvatļaujā.

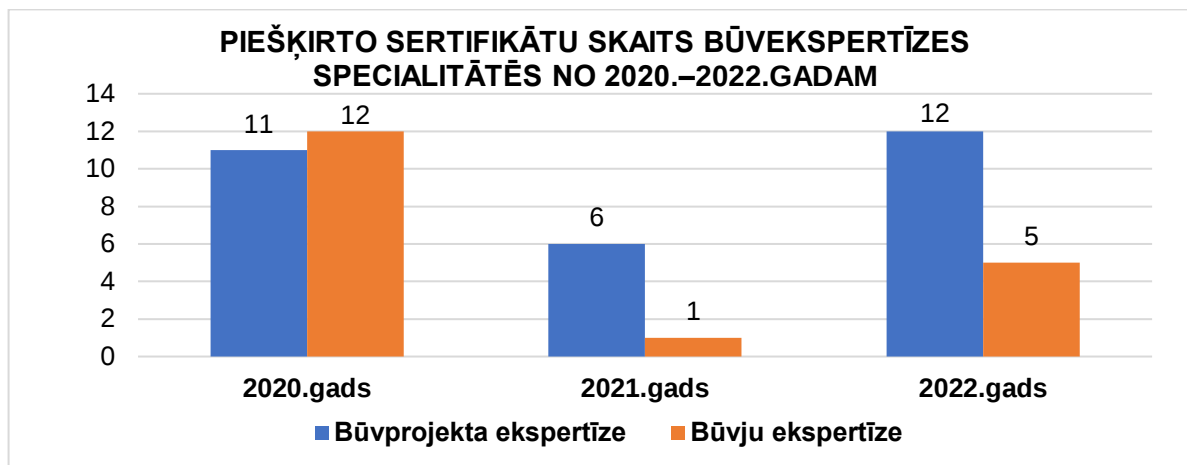
4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē

Mērķis: *Nodrošināt būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.*

Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2016.gada 1.janvāra Birojs atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17024 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" (turpmāk – standarts ISO/IEC 17024) prasībām veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

Pamatojoties uz Valsts aģentūras "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" 2022.gada 5.decembrī veiktās uzraudzības pārbaudes rezultātiem, Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļai ir saglabāta akreditācija atbilstoši ISO/IEC 17 024 standarta prasībām reglamentētajās akreditācijas sfērās būvprojektu un būvju ekspertīzē. Laika posmā no 2020.gada līdz 2022.gada beigām kopumā ir piešķirti 47 sertifikāti būvekspertīzes specialitātē, no kuriem 29 (62%) ir izsniegti būvprojektu ekspertīzes darbības sfērā, savukārt 18 (38%) – būvju ekspertīzes darbības sfērā.

Avots: Biroja dati

Piešķirto sertifikātu skaits būvju ekspertīzes darbības sfērās 2020.-2022.gadam.

Darbības sfēra	Piešķirto sertifikātu skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Ceļu ekspertīze	2	0	0
Elektroietaišu ekspertīze	1	0	0
Ēku ekspertīze	9	0	4
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze	0	1	1

Avots: Biroja dati

Piešķirto sertifikātu skaits būvprojektu ekspertīzes darbības sfērās 2020.-2022.gadam.

Darbības sfēra	Piešķirto sertifikātu skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīze	4	3	0
Ceļu būvprojektu ekspertīze	0	0	4
Dzelzceļa sliežu ceļu būvprojektu ekspertīze	0	1	2
Elektroietaišu būvprojektu ekspertīze	4	0	0
Ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīze	0	0	1
Pārvades gāzes un naftas apgādes sistēmu būvprojektu ekspertīze	1	0	0
Saldēšanas sistēmu būvprojektu ekspertīze	0	1	0
Tiltu būvprojektu ekspertīze	1	0	3
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīze, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas	1	1	2

Avots: Biroja dati

Pārskata periodā ir saņemti 25 pieteikumi sertifikāta iegūšanai būvekspertīzes specialitātē, no kuriem 16 pieteikumi attiecināmi uz būvprojekta ekspertīzes darbības sfēru, savukārt 9 pieteikumi uz būvju ekspertīzes darbības sfēru. No tiem 11 pieteikumi saņemti ārvalstu speciālista profesionālās kvalifikācijas atzīšanas atļaujas saņemšanai īslaicīgo pakalpojumu sniegšanai, bet 2 tās termiņa pagarināšanai.

Sertificēšanas procesa ietvaros 2022.gadā pieņemti šādi lēmumi:

- ✓ 2 lēmumi par kompetences novērtēšanas termiņa pagarinājumu, pamatojoties uz to, ka pretendents nenokārtoja pirmreizējo kompetences pārbaudi;
- ✓ 1 lēmums par kompetences neatbilstību, pamatojoties uz to, ka pretendents nenokārtoja atkārtoto kompetences pārbaudi (saņemts negatīvs eksaminācijas komisijas vērtējums);
- ✓ 2 lēmumi par sertifikācijas procesa izbeigšanu, pamatojoties uz saņemto iesniegumu;
- ✓ 1 lēmums par atteikumu uzaicināt uz kompetences pārbaudi;
- ✓ 7 lēmumi par sertifikāta piešķiršanu;
- ✓ 4 lēmumi par atļaujas izsniegšanu īslaicīgo pakalpojumu sniegšanai;
- ✓ 2 lēmumi atļaujas termiņa pagarināšanu īslaicīgo pakalpojumu sniegšanai;
- ✓ 1 lēmums par atteikumu izsniegt atļauju īslaicīgo pakalpojumu sniegšanai.

Saskaņā ar kompetences pārbaudes rezultātiem pārskata periodā sertifikāti izsniegti šādās būvekspertīzes darbības sfērās:

Darbības sfēra	Izsniegto sertifikātu skaits 2022.gadā
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze	1
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīzē, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas	2
Ceļu būvprojektu ekspertīze	4
Dzelzceļa sliežu ceļu būvprojektu ekspertīze	2
Tiltu būvprojektu ekspertīze	3
Ēku ekspertīze	1
Ēku konstrukciju būvprojektu ekspertīze	1

Avots: Biroja dati

2022.gadā tika nodrošināta patstāvīgās prakses uzraudzība 180 būvspeciālistiem atbilstoši patstāvīgās prakses uzraudzības plānam.

Saskaņā ar plānu veikta būvspeciālistu ikgadējā jeb 100% pārbaude BIS attiecībā uz normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildi šādās pozīcijās:

- ✓ izglītības atbilstība;
- ✓ profesionālās pilnveides atbilstība;
- ✓ patstāvīgās prakses atbilstība;
- ✓ Sodu reģistrā iekļautā informācija attiecībā uz konstatētajiem pārkāpumiem.

Pārbaudot sertificēto būvspeciālistu kvalifikācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām, tika konstatēts, ka būvspeciālistu profesionālā kvalifikācija atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, un būvspeciālistu profesionālajā darbībā nav konstatēti tādi pārkāpumi, kas būtu iekļauti Sodu reģistrā.

170 būvspeciālistiem jeb 94% ir aktualizēta informācija par apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem. 6% būvspeciālistu šī informācija nav jāaktualizē.

168 būvspeciālisti jeb 93% ir ievadījuši informāciju par kalendārā gadā veikto patstāvīgo praksi. 7% būvspeciālistu šī informācija nav jāaktualizē. Savukārt 6 būvspeciālistiem, pamatojoties uz saņemtajiem iesniegumiem, būvprakses sertifikāti tika apturēti.

Pārskata gadā atbilstoši patstāvīgās prakses uzraudzības plānam veikta plānveida jeb 20% pārbaude 13 būvspeciālistiem, no kuriem 7 būvspeciālistiem pārbaude tika noslēgta, konstatējot, ka būvspeciālists 5 gadu periodā ir izpildījis normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz sertifikāta uzturēšanu. Savukārt 6 būvspeciālistiem plānveida pārbaude pārcelta uz 2023.gadu, jo sertifikāta darbība uz pārbaudes veikšanas brīdi ir apturēta un nav iespējams gūt objektīvu pārliecību par prasību izpildes atbilstību normatīvajos aktos noteiktajam.

Pārskata gadā ir veikta padziļināta jeb 1% pārbaude saskaņā ar patstāvīgās prakses uzraudzības plānu 1 būvspeciālistam, pamatojoties uz pieņemto lēmumu par brīdinājuma izteikšanu un saņemto sūdzību skaitu laika periodā no 2018.gada – 2022.gadam. Pārbaudes ietvaros veikta padziļināta būvekspertīzes atzinuma pārbaude pēc nejaušības principa izvēlētam ekspertīzes atzinumam BIS, kā rezultātā konstatēti iespējami būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumi.

Pārskata gadā tika nodrošināta sūdzību izskatīšana un pieņemti atbilstoši lēmumi.

2022.gadā saņemtas 7 sūdzības kopumā par 12 būvspeciālistu iespējamajiem profesionālās darbības pārkāpumiem, t.sk.:

- ✓ 2 sūdzības saņemtas no fiziskām personām;
- ✓ 3 sūdzības no juridiskām personām;
- ✓ 2 sūdzības saņemtas no Biroja Būvniecības kontroles departamenta.

Pārskata gadā kopumā ir izskatītas sūdzības par 9 būvspeciālistu iespējamajiem profesionālās darbības pārkāpumiem, t.sk. 5 būvspeciālistiem noslēdzot izvērtēšanas procesu no iepriekšējā kalendārā gada:

- ✓ 6 gadījumos, saņemot speciālistu skaidrojumu, pieņemts lēmums par lietas izbeigšanu, nekonstatējot pārkāpumus;
- ✓ 2 gadījumos ir konstatēti maznozīmīgi būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumi, kas pieņemts zināšanai un tiks vērtēts turpmākā uzraudzības procesā;
- ✓ 1 gadījumā pieņemts lēmums par brīdinājuma izteikšanu būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīzes darbības sfērā.

Pozīcija	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Saņemto sūdzību skaits par iespējamajiem būvspeciālistu pārkāpumiem	16	7	7
Izvērtēto ekspertīzes atzinumu skaits	9	14	12
Pieņemto lēmumu par brīdinājuma izteikšanu skaits	3	0	1
Pieņemto lēmumu par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu (uz iesnieguma pamata) skaits	0	2	6
Pieņemto lēmumu par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku no 3 līdz 6 mēnešiem skaits	1	2	0

Avots: Biroja dati

Pārskata gadā tika saņemtas 7 sūdzības par būvspeciālistu iespējamajiem profesionālās darbības pārkāpumiem pamatsertifikāta darbības sfērās, kas tika pārsūtītas citām sertificēšanas institūcijām atbilstoši piekritei.

Papildus ir veikta sertificēto būvekspertu aptauja ar mērķi novērtēt sniegto pakalpojumu kvalitāti. Aptaujā piedalījās 52 būvekspertīzes specialitātē sertificēti būvspeciālisti. Kopumā rezultāti liecina, ka kopš 2021.gada ir vērojama tendence labāk apmierināt klientu vēlmes un izpildīt to prasības saistībā ar nepieciešamās informācijas pieejamību publiskajā telpā.

Pārskata periodā nolūkā sniegt vienotas norādes būvekspertiem attiecībā uz būvprojekta ugunsdrošības risinājumu ekspertīzi sadarbībā ar būvniecības nozares pārstāvjiem ir izstrādātas "Vadlīnijas būvprojektu ugunsdrošības risinājumu veikšanai".

5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība

Mērķis: Attīstīt BIS, nodrošinot klientu ar nepieciešamajiem e-pakalpojumiem būves dzīves cikla laikā.

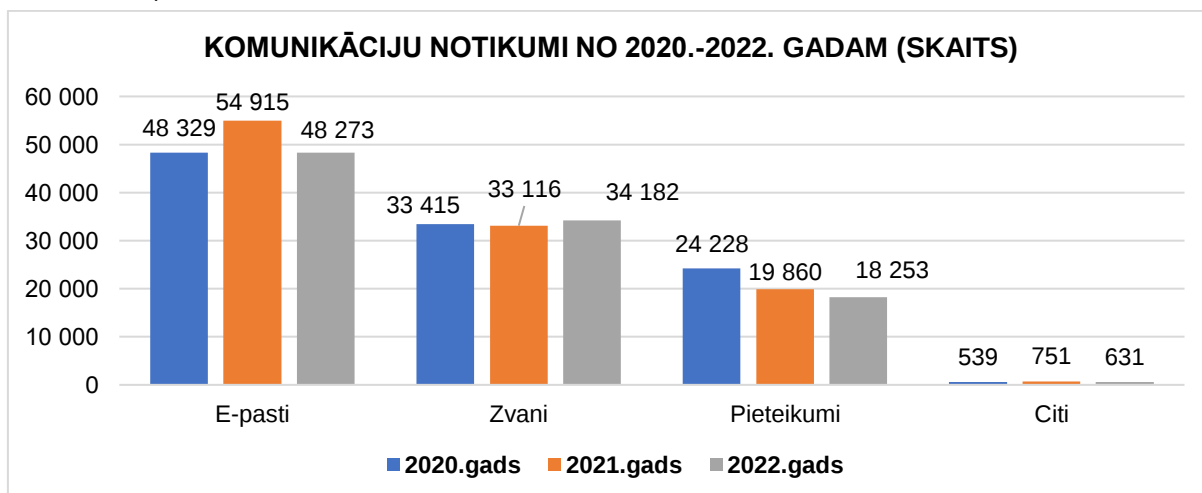
Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2017.gada 1.janvāra Birojs pilda BIS pārziņa funkciju, kas tika pārņemta no Ekonomikas ministrijas. Administratīvā sloga mazināšanai un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai būvniecībā 2022.gadā tika nodrošināta:

Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana

Birojs nodrošina BIS lietotājiem tehnisko atbalstu un sniedz konsultācijas par BIS funkcionalitāti. Atbalsts tiek nodrošināts gan telefoniski (atsevišķa telefona līnija), gan e-pastā (BIS atbalsta dienesta vienotā e-pasta adrese), gan izmantojot BIS pieteikumu reģistrācijas sistēmu.

2022.gadā tika apstrādāti 101 339 komunikāciju notikumi, kas iekļauj ne tikai zvanus, e-pastus, konsultācijas, kļūdas, bet arī ieteikumus BIS uzlabošanai: e-pasti – 48 273; zvani – 34 182; pieteikumi reģistrācijas sistēmā – 18 253; citi – 631.

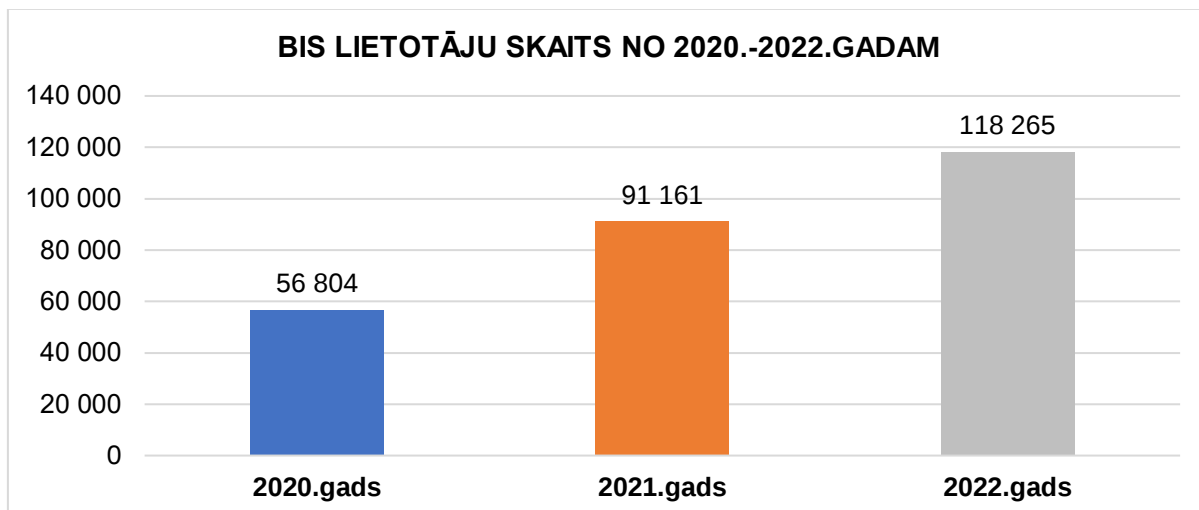

Avots: Biroja dati

Pārskata periodā ir piegādāti un notestēti 1 326 pieteikumi ar jaunu vai labotu funkcionalitāti.

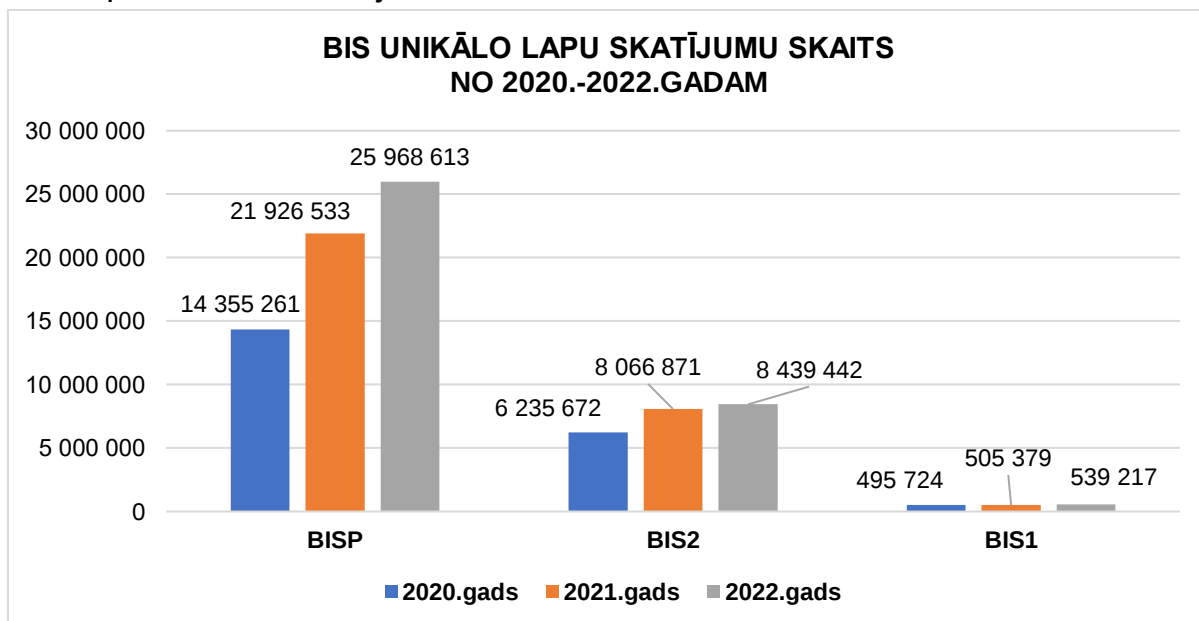
BIS lietotāju skaits 2022.gada 12 mēnešos kopā sasniedza 118 265 lietotājus (pieaugums par 108%, salīdzinot ar 2021.gadu), no tiem:

- ✓ iekšējās sistēmas lietotāji (reģistru modulis (BIS1) un būvvalžu modulis (BIS2)) – 6 243;
- ✓ publiskā portāla lietotāji (BISP) – 112 022.

Avots: Biroja dati

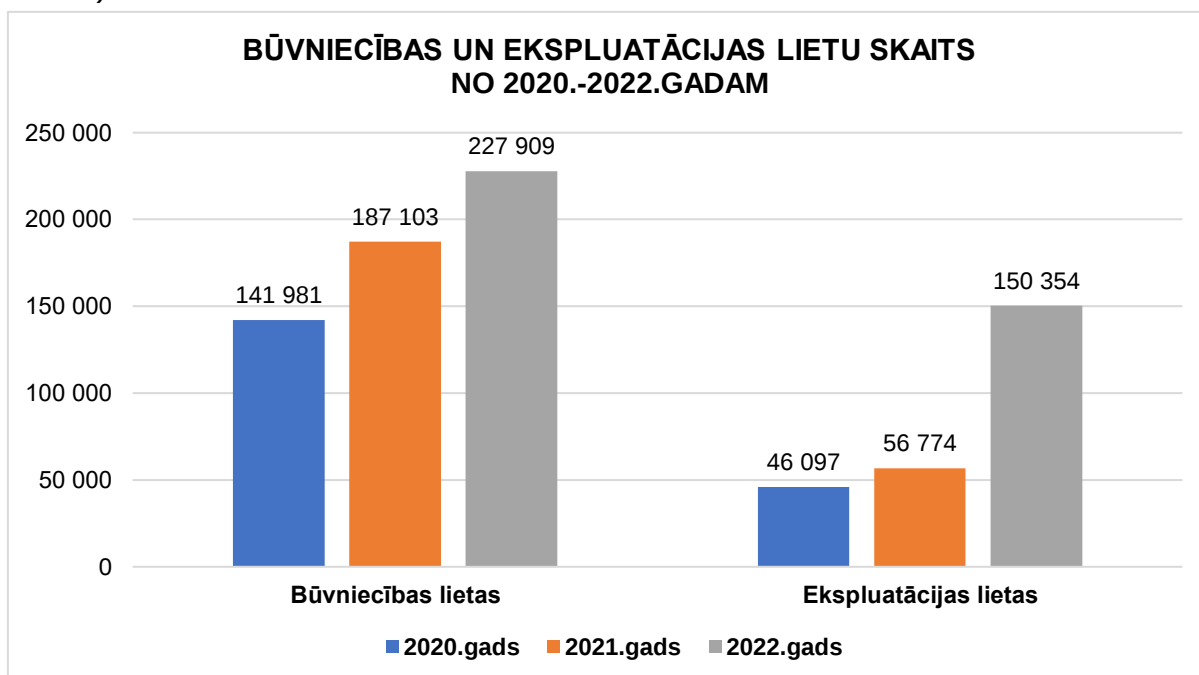
Papildus tam BIS var lietot arī neregistrējoties, piemēram, lai apskatītu informāciju no kāda reģistra, iegūtu aktuālos statistikas rādītājus, iegūtu tekstuālo vai grafisko informāciju par būvniecības procesiem, līdz ar to faktiskais lietotāju skaits ir daudz lielāks, piemēram, 2022.gadā BIS unikālo lapu skatījumu skaits pārsniedza 34 miljonus:

Avots: Biroja dati

* BISP – BIS publiskais portāls, kur autorizēties un darboties var ikviens persona, kura ir iesaistīta būvniecības procesā, kā arī šajā sadaļā ir pieejama informācija par būvniecību visiem iedzīvotājiem.
 BIS2 – BIS sadaļa, kur darba vietas ir nodrošinātas būvvaldēm un institūcijām, kuras pilda būvvaldes funkciju, tehnisko noteikumu izdevējiem un citām būvniecību kontrolējošām iestādēm.
 BIS1 – BIS reģistru sadaļa, kur darbojas Birojs, būvspeciālistu un neatkarīgu ekspertu kompetences novērtēšanas iestādes, uzņēmumu energoauditori un neatkarīgi eksperti.

Uz 2022.gada 31.decembri izveidoto būvniecības lietu skaits BIS ir sasniedzis 227 909 (gada sākumā bija 187 103, pieaugums ~ 22%), bet ekspluatāciju lietu skaits – 150 354 (gada sākumā – 56 774, pieaugums ~ 165%).

Avots: Biroja dati

Birojs 2022.gadā kopumā organizējis 39 apmācību pasākumus, apmācot 4 074 BIS lietotājus.

Pasākuma veids	Mērķauditorija	Pasākumu skaits 2022.gadā	Apmācīto skaits 2022.gadā
Vebināri uzturēšanas ietvaros	BIS lietotāji	12	2 219
Apmācības un vebināri ERAF 2.kārtas ietvaros	Sertificēšanas iestādes, būvvaldes, BIS publiskā portāla lietotāji	27	1 855

Avots: Biroja dati

BIS reģistru uzturēšana

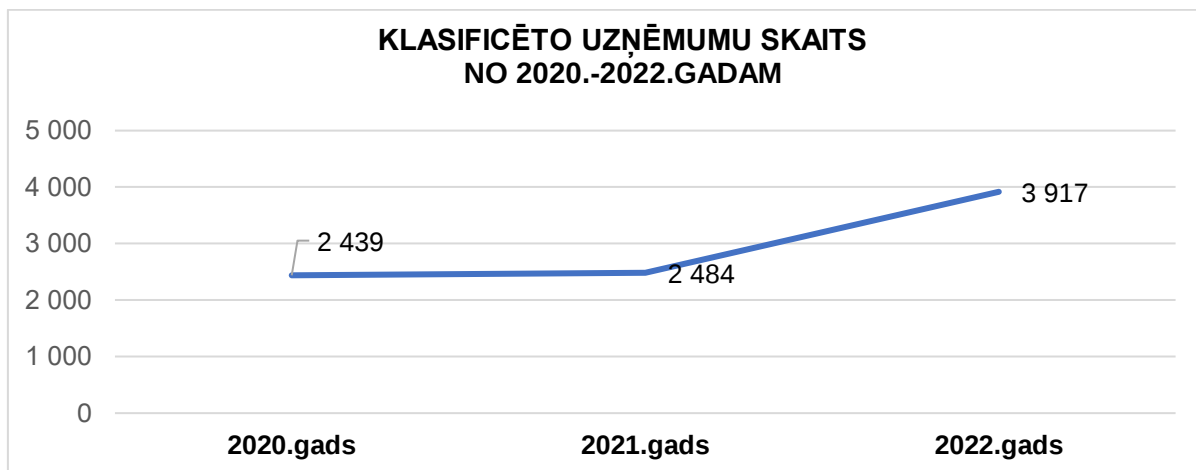
Kopš 2020.gada BIS pastāvīgi tiek uzturēti 8 publiskie reģistri:

- ✓ Būvkomersantu reģistrs;
- ✓ Būvspeciālistu reģistrs;
- ✓ Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā;
- ✓ Ēku energosertifikātu reģistrs;
- ✓ Būvinspektoru reģistrs;
- ✓ Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs;
- ✓ Uzņēmumu energoauditoru reģistrs;
- ✓ Uzņēmumu energoauditu pārskatu reģistrs.

BIS reģistri	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Būvkomersantu reģistrs - Būvkomersanti	5 728	5 911	6 034
Būvspeciālistu Reģistrs - Būvspeciālisti	6 703	6 277	6 170
Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā - Eksperti	83	85	78
Ēku energosertifikātu reģistrs - Sertifikāti	12 141	12 668	17 070
Būvinspektoru reģistrs - Būvinspektori	290	264	206
Dzīvojamu māju pārvaldnieku reģistrs - Pārvaldnieki	757	789	862
Uzņēmumu energoauditoru reģistrs - Energoauditori	6	6	7
Uzņēmumu energoauditoru pārskatu reģistrs - Pārskati	43	151	449

Avots: Biroja dati

Birojs nodrošina būvuzņēmumu klasifikāciju, un kopējais 2022.gadā klasificēto būvuzņēmumu skaits ir 3 917. Klasificēto būvkomersantu skaita dinamika:

Avots: Biroja dati

Jau trešo gadu būvuzņēmumi nodod elektroniskos darba laika uzskaites datus VEDLUB. Divu gadu laikā VEDLUB ir reģistrēta informācija par:

Uzskaites veids	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Galvenajiem būvdarbu veicējiem	234	216	214
Apakšuzņēmēju līgumiem	7 740	2 444	1 384
Darba devējiem	4 509	3 936	2 688
Būvlaukumiem	956	560	488
Būvlaukumos nodarbinātajiem	43 088	43 169	96 234

Avots: Biroja dati

2022.gadā tika pieņemti grozījumi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumā un Dzīvokļa īpašuma likumā, kā rezultātā pieauga pārvaldnieku reģistrāciju

skaits dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrā. Līdz ar to 2022.gadā tika sagatavoti 90 paziņojumi par pārvaldnieku reģistrēšanu, 5 paziņojumu par pārvaldnieka reģistrēšanas atlikšanu un 23 atteikumi reģistrēt pārvaldnieku reģistrā. Vienlaikus pārvaldnieku reģistrā tika apstiprināti 247 paziņojumi par ziņu aktualizāciju pārvaldnieku reģistrā un 4 atteikumi aktualizēt ziņas pārvaldnieku reģistrā, kā arī 6 pārvaldnieki tika izslēgti no dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistra.

Savukārt atbilstoši jaunajām normatīvo aktu prasībām par mājas lietu uzturēšanu BIS 2022.gadā 120 dzīvojamo māju pārvaldnieki pieprasīja piekļuvi 1 553 daudzīvokļu dzīvojamo māju lietām.

Elektronisko pakalpojumu pieejamība

Birojs 2022.gadā nodrošināja 64 iestādes pakalpojumus, kas ir pieejami <https://www.latvija.lv>. Kopumā 2022.gadā Birojs ir nodrošinājis 12 863 436 pakalpojumus, veidojot 18% pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu. 96% gadījumos pakalpojumi pārskata periodā tika saņemti digitāli un 86% no iestādes sniegtajiem pakalpojumiem sastāda "Atgādinājumu saņemšana".

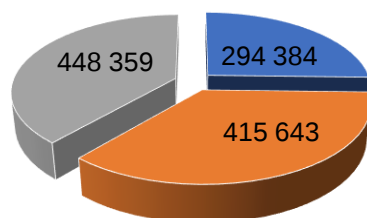
Pieprasītāko Biroja pakalpojumu TOP 5 gada laikā ir palicis nemainīgs:

1.	Atgādinājumu saņemšana	11 011 903
2.	Aizsargātā lietotāja statusa noteikšana	1 099 222
3.	Dati no būvspeciālistu reģistra	234 949
4.	Dati no būvkomersantu reģistra	216 863
5.	Būvniecības informācijas sistēmas lietotāju atbalsts	101 339

Avots: Biroja dati

Birojs kā BIS pārzinis nodrošina arī e-pakalpojumu pieejamību un funkcionalitāti BIS publiskajā portālā <https://bis.gov.lv/>. Pēc BIS e-pakalpojumu saraksta aktualizācijas, attiecībā uz būvniecību BIS 2022.gadā bija pieejami 96 e-pakalpojumi, ieskaitot 49 būvniecības e-pakalpojumus (sākot no ieceres iesniegšanas līdz būves nodošanai ekspluatācijā), 30 BIS reģistru e-pakalpojumi (21 e-pakalpojums un dati no 9 reģistriem/ datubāzēm), 10 ekspluatācijas e-pakalpojumi un 7 e-pakalpojumi BIS atbalstam.

UZSĀKTIE/REĢISTRĒTIE BŪVNICĪBAS E-PAKALPOJUMI NO 2020.-2022.GADAM (SKAITS)

■ 2020.gads ■ 2021.gads ■ 2022.gads

Avots: Biroja dati

Uzsāktie/ reģistrētie būvniecības e-pakalpojumi – 448 359. Populārākais būvniecības e-pakalpojums nemainīgi ir Portālā izsniegtās pilnvaras, kas

sastāda 25% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem. Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums ir otrs populārākais e-pakalpojums (17% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem), bet trešais populārākais būvniecības e-pakalpojums ir Tehnisko noteikumu pieprasīšana (12% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem).

Uzsākto/ reģistrēto būvniecības e-pakalpojumu TOP 5:

E – pakalpojumi	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Portālā izsniegtās pilnvaras	102 106	121 404	112 666
Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums	49 837	75 808	75 657
Tehnisko noteikumu pieprasījums	38 950	57 283	54 804
Pieprasījums Valsts zemes dienestam par objekta tehnisko rādītāju reģistrāciju	11 857	23 086	36 010
Atzinuma par būves gatavību ekspluatācijai pieprasīšana	3 383	15 116	23 355

Avots: Biroja dati

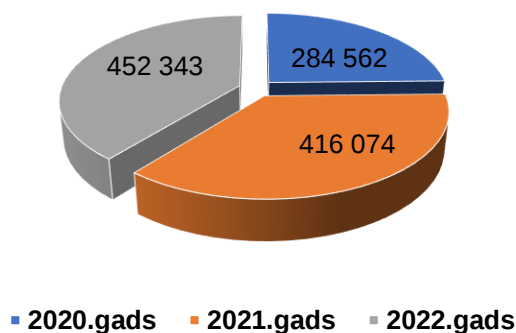
Pārskata periodā BIS reģistru sadaļā ir reģistrēti 7 120 uzsāktie e-pakalpojumi, kas ir par 7% e-pakalpojumu vairāk kā 2021.gadā. No visiem pieejamiem e-pakalpojumiem 2022.gadā visaktīvāk izmantotais e-pakalpojums, tāpat kā iepriekšējos gados – iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu.

Uzsākto BIS reģistru e-pakalpojumu TOP 5:

E – pakalpojumi	Uzsākto skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	5 169	3 426	3 720
iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	1 765	1 809	1 413
iesniegums komersanta reģistrācijai būvkomersantu reģistrā	756	795	830
iesniegums par reģistrāciju dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrā	161	179	404
iesniegums par ziņu aktualizāciju dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrā	56	54	421

Avots: Biroja dati

PABEIGTIE/SAŅEMTIE BŪVNICĪBAS E-PAKALPOJUMI NO 2020.-2022.GADAM (SKAITS)

Avots: Biroja dati

Pabeigtie/ saņemtie BIS e-pakalpojumi¹ – 458 244 , no tiem 99% (458 244 no 452 343) būvniecības e-pakalpojumi.

Pabeigtie/ saņemtie būvniecības e-pakalpojumi – 452 343, kas sastāda 101% no uzsākto/ reģistrēto būvniecības e-pakalpojumu skaita (448 359).

Pabeigto/ saņemto būvniecības e-pakalpojumu TOP 5:

E – pakalpojumi	Pieprasījumu skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Portālā izsniegtās pilnvaras	99 863	118 530	109 245
Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums	48 976	74 904	75 176
Tehnisko noteikumu pieprasījums	38 382	57 977	55 801
Pieprasījums Valsts zemes dienestam par objekta tehnisko rādītāju reģistrāciju	11 709	22 950	36 058
Atzinuma par būves gatavību ekspluatācijai pieprasīšana	3 305	15 079	23 424

Avots: Biroja dati

2022. gadā ir pabeigti 5 901 BIS reģistru e-pakalpojums, kas ir par 4% e-pakalpojumu vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā.

Pabeigto BIS reģistru e-pakalpojumu TOP 5:

E – pakalpojumi	Reģistrēto skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	4 110	4 102	4194
Iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	626	825	722
Iesniegums būvspeciālista sertifikāta darbības sfēras piešķiršanai	187	270	261
Iesniegums komersanta reģistrācijai būvkomersantu reģistrā	159	203	186
Iesniegums būvspeciālista sertifikāta darbības sfēras apturēšanai	9	96	126

Avots: Biroja dati

Salīdzinot BIS uzsākto un pabeigto reģistru e-pakalpojumu kopējo skaitu, var secināt, ka vairākumā gadījumu nepabeigti paliek tie e-pakalpojumi, kurus iesniedzējam nepieciešams parakstīt ar drošu elektronisku parakstu.

Pārskata perioda beigās ir pagājuši trīs gadi kopš jaunu būvniecību var ierosināt tikai elektroniski BIS, kur tiek uzkrāti dati par būvniecības procesu, sākot no ieceres līdz būves ekspluatācijai. BIS publiskajā portālā sadaļā STATISTIKA iespējams filtrēt un atlasīt datus pēc perioda, pēc būvvaldes vai tehnisko noteikumu izdevēja, pēc lielākas noslodzes vai cita parametra. Piemēram, var uzzināt, cik būvniecības ieceres ir ierosinātas pārskata periodā.

Ieceres veids	Būvniecības lietu skaits		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Būvniecības iesniegumi	7 737	9 562	7 320
Apliecinājuma karte	9 254	9 960	959
Paskaidrojuma raksti	8 335	11 408	13 667
Paziņojums par būvniecību		17	6 055
Kopā	25 326	30 947	28 001

Avots: BIS publiskais portāls <https://bis.gov.lv/> sadaļa STATISTIKA

¹ lietotājs ir pabeidzis e-pakalpojumu, piemēram, ir iesniedzis būvvaldei ieceres iesniegumu

5.1. BIS attīstība

ERAF BIS attīstības projekta II. kārtas pamatprojekts

2022.gadā noslēdzās ERAF BIS attīstības projekta II. kārtas pamatprojekta realizēšana. Tika pabeigta 5.laidiena “Ekspluatācija – 2.daļa” funkcionalitātes izstrāde. Izstrāde norisinājusies 6 sprintos, produkcijā ar 2022.gada 30.jūniju.

Sīkāka informācija: <https://bis.gov.lv/par-mums/projekti/bis-attistibas-eraf-projekts-2-karta/projekta-gaita-un-saturs>

Veiktās pilnveides:

- ✓ Birojam piekritīgo objektu pieņemšanas ekspluatācijā automatizācija;
- ✓ ekspluatācijas un mājas lietas uzlabojumi;
- ✓ mobilās lietotnes izstrāde;
- ✓ apziņošanas un informēšanas procesa pilnveide;
- ✓ jauna administrēšanas moduļa izstrāde;
- ✓ integrācija ar atkritumu pārvaldājumu valsts uzskaites sistēmu (APUS);
- ✓ BIS tīmekļvietnes pilnveidošana;
- ✓ objekta riska algoritma izstrāde.

Pabeigti funkcionalitātes izstrādes darbi pie 6.laidiena “Būvniecība – III”, laidiena ietvaros īstenoti 6 sprinti, funkcionalitāte nodota produkcijā 2022.gada 1.decembrī.

Laidiena ietvaros īstenotās pilnveides:

- ✓ Būvniecības ieceres saskaņošana procesa pilnveides ietvaros:
 - Procesu pilnveide, ņemot vērā projekta sagatavošanu Būves informācijas modelēšana (turpmāk – BIM): iespēja būvvaldei atvērt BIS BIM projektu; iespēja iesniegt BIM projektu.
 - Būvniecības ieceres iesniegšana un saskaņošana meliorācijas objektiem.
 - Integrācijas risinājuma ar Valsts zemes dienestu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk – NĪVKIS) papildināšana – kadastra datu monitoringa. Datu saņemšana caur Datu izplatīšanas tīklu (turpmāk – DIT).
- ✓ Būvniecības procesa uzraudzības pilnveides ietvaros:
 - Būvniecības procesa uzraudzības pilnveide, ņemot vērā, ka iesniegts BIM projekts, BIM projekta izmaiņu saskaņošana būvniecības laikā.
 - BIM projektu būvniecības procesa uzraudzības funkcionalitātes pilnveide.
- ✓ Apziņošanas un informēšanas procesa pilnveides ietvaros:
 - Paziņojumi kadastra monitoringa datu apstrādei.
 - Paziņojumu izsūtīšana par energosertifikāta derīguma termiņa tuvošanos.
 - Paziņojumu saņemšana mobilajā lietotnē.
- ✓ Būvniecības nozares politikas un sabiedrības informācijas publicēšana BIS – tīmekļvietnes pilnveide. Identificētie papildinājumi attiecībā uz tīmekļvietnes un portāla piekļūstamību saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem (turpmāk – MK) noteikumiem Nr.445.

- ✓ Inteliģenta aģenta rīks sistēmas procesu un lēmumu pieņemšanas automatizācijas izstrādei.
- ✓ Integrācija ar Vienotā Valsts arhīva informācijas sistēmu. BIS nomenklatūras atjaunošana atbilstoši funkcionalitātes izmaiņām.
- ✓ Ar būvniecību saistīto valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaitē. Valsts pārvaldes un būvniecību kontrolējošo iestāžu sniegto pakalpojumu, kas saistīti ar būves dzīvesciklu, uzskaitē.
- ✓ Mobilās lietotnes izstrāde, kas ietvers:
 - Sūdzības iesniegšana caur mobilo lietotni.
- ✓ Datu apmaiņas, kas ietvers:
 - Jauno meliorācijas objektu reģistrācija Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – MKIS), datu saņemšana no MKIS uz BIS par esošiem objektiem.
 - NĪVKIS datu saņemšana caur DIT, t.sk. monitoringa servisa nodrošināšana caur DIT.
 - Esošo PMLP servisu migrācija uz jauno FPRIS, nemainot servisu struktūru.
 - BIS tīmekļvietnes pilnveidošana.

Lai nodrošinātu būvvalžu pārstāvju, sertificēšanas iestāžu pārstāvju, autoruzraugu, būvuzraugu un būvdarbu vadītāju iesaisti BIS funkcionalitātes pilnveidē, Birojs BIS portālā publicē plānotās darba grupas, un nozares speciālisti tiek aicināti līdzdarboties BIS izstrādē – piedalīties BIS funkcionalitātes pilnveides biznesa prasību specificēšanas darba grupās, lietotārstāstu saskaņošanā un jaunizstrādātās funkcionalitātes testēšanā. Visas projekta aktivitātes notiek attālināti. Sīkāka informācija: <https://bis.gov.lv/par-mums/projekti/bis-attistibas-erap-projekts-2-karta/projekta-gaita-un-saturs>

Lai informētu par BIS 2.kārtas attīstības projekta ieviešanas gaitu, publicēti 4 ceturkšņa ziņojumi, kuros tiek atspoguļotas ceturksnī veiktās projekta aktivitātes un progress funkcionalitātes izstrādēs.

Ziņojumi pieejami: <https://bis.gov.lv/par-mums/projekti/bis-attistibas-erap-projekts-2-karta>

Projektam piesaistītais konsultants 2022.gada novembrī sagatavojis ziņojumu par BIS 2.kārtas attīstības projekta sasniegamo rezultātu sasniegšanas statusu. Visi plānotie projekta rezultāti ir sasniegti un dažās aktivitātēs pat pārsniegti.

Ziņojums pieejams: <https://bis.gov.lv/par-mums/projekti/bis-attistibas-erap-projekts-2-karta>

ERAF BIS attīstības projekta II. kārtas turpinājums

BIS attīstības 2.kārtas īstenošanas termiņš sākotnēji tika paredzēts līdz 2022.gada novembrim, bet Būvniecības valsts kontroles birojam tika piešķirti papildus finanšu līdzekļi projekta papildus aktivitātēm, kas tika iesniegtas apstiprināšanai Ministru kabinetā. Projekta pagarinājums ietver 3 jaunu datu apmaiņas saskarņu izstrādi:

- ✓ starp BIS un būvniecības ierosinātāju IS;

- ✓ starp BIS un būvprojekta izstrādāju IS;
- ✓ starp BIS un būvdarbu veicēju IS;

Minēto saskarņu izstrāde nodrošinās automātisku iepriekš nodefinētu datu apmaiņu starp BIS un komersantu sistēmām, kā rezultātā tiktu paātrināta un atvieglota datu ievade un mazināts kopējais administratīvais slogs.

Kā arī projekta kopējais tvērums tika papildināts ar 3 procesu pilnveidošanas vai digitalizācijas aktivitātēm:

- ✓ Pilnveidots būvdarbu finanšu informācijas un būvlaukumos nodarbināto darba laika uzskaites atbalsta process;
- ✓ Izveidots būvprojektu ekspertīzes pārvaldības process;
- ✓ Izveidots BIS datu apmaiņas saskarņu administrēšanas process.

Līdz ar to BIS attīstības projekta 2.kārtas īstenošana tiek pagarināta līdz 2023.gada novembrim.

Papildus minētajam, 2022.gadā tika sagatavoti priekšlikumi BIS attīstības aktivitātēm valsts budžeta prioritāro pasākumu ietvarā, kā rezultātā 2023.gadā BIS ir gaidāmi vairāki uzlabojumi lietojamības, veiktspējas un procesu automatizācijas jomā.

6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība

Mērķis: *Izveidot efektīvu valsts atbalsta mehānismu – elektroenerģijas obligātā iepirkuma un garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu (turpmāk – OI mehānisms) uzraudzības sistēmu, nodrošinot, ka atbalstu saņem tikai tie, kas izpilda prasības.*

6.1. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība

Esošās situācijas apraksts:

Birojs no 2020.gada 1.janvāra nodrošina to elektroenerģijas ražotāju darbības uzraudzību un kontroli, kuri izmanto elektroenerģijas obligātā iepirkuma tiesības vai garantētās maksas tiesības.

2022.gada 1.janvārī spēkā esošas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros bija 257 elektrostacijām, savukārt 3 koģenerācijas stacijās komersantiem bija tiesības saņemt garantētu maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu.

Biroja izveidota kontroles grupa, kas ir tiesīga pārbaudīt elektrostacijas atbilstību normatīvo aktu prasībām un komersantu iesniegtās informācijas ticamību, 2022.gadā ir veikusi 50 klātienes pārbaudes elektrostacijās, kurās saražotā elektroenerģija tiek pārdota obligātā iepirkuma ietvaros. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 31,2 panta pirmajā daļā noteiktajam kontroles grupā ir pieaicināti arī attiecīgās jomas eksperti – elektroenerģētikas un siltumenerģētikas eksperti un Patērētāju tiesību aizsardzības centra eksperti (metroloģiskā uzraudzība). Pārbaudēs elektrostacijās Birojs pārbauda

Elektroenerģijas tirgus likuma 31,2; 31,3 un 31,5 pantā, kā arī Ministru kabineta noteikumos noteikto prasību ievērošanu. Pamatojoties uz elektrostacijās veikto pārbaužu rezultātiem un to ietvaros fiksētajiem pārkāpumiem, Birojs ir nosūtījis komersantiem 9 brīdinājumus par elektrostaciju neatbilstību normatīvo aktu prasībām un pieņēmis 3 lēmumus par obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu.

Papildus plānveida klātienes pārbaudēm elektrostacijās, 2022.gadā Birojs ir arī izvērtējis komersantu, kas saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma vai garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto jaudu veidā, 246 iesniegtos elektrostaciju gada pārskatus par elektrostaciju darbību 2021.gadā un 228 pārskatus par elektrostaciju darbību 2022.gadā (kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu prasībām iesniegti pēc obligātā iepirkuma tiesību izmantošanas perioda beigām). 15 komersantiem, kas gada pārskatus noteiktajā termiņā nebija iesnieguši, Birojs nosūtīja brīdinājumus par normatīvo aktu prasības neizpildi.

Tāpat, atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām Birojs reizi ceturksnī pārlicinās, vai elektroenerģijas ražotājiem, kas saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma vai garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto jaudu veidā, nav Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu un nodevu parādu, kuru kopsumma pārsniedz 150 euro. 2022.gadā Birojs 4 reizes ir veicis visu komersantu nodokļu nomaksas pārbaudi un tā rezultātā komersantiem izteicis 13 brīdinājumus.

2022.gadā par dažādām neatbilstībām un pārkāpumiem, kā arī saņemot komersantu iesniegumus par atteikšanos no obligātā iepirkuma tiesībām, Birojs kopumā ir pieņēmis 218 lēmumus par obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu, t.sk.: 186 pamatojoties uz komersantu iesniegumiem par atteikšanos no obligātā iepirkuma tiesībām; 3 par konstatētajām neatbilstībām mēraparātos, elektrostacijā izmantotās tehnoloģijas veida vai kurināmā neatbilstību, vai nodokļu parādu nenomaksāšanu pēc Biroja brīdinājumā noteiktā termiņa; 1 par elektroenerģijas ražošanas neuzsākšanu noteiktajā termiņā; 8, jo iestāties elektrostācijas pamatlīdzekļu pilns nolietojums; 20 noteiktajā termiņā netika iesniegti dokumenti elektrostācijas kopējo kapitālieguldījumu iekšējās peļņas normas aprēķina veikšanai. 11 gadījumos komersantiem vienlaicīgi ar obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu tika uzlikts pienākums atmaksāt SIA "Enerģijas publiskais tirgotājs" nepamatoti vai nelikumīgi saņemto valsts atbalstu, kopsummā par 1 228 789,55 euro.

Atbilstoši 2022.gada 8.marta grozījumiem Ministru kabineta noteikumos, Birojs 2022.gadā veica kapitālieguldījumu iekšējās peļņas normas aprēķinus 31 elektrostacijai, kam aprēķina veikšanas brīdī bija spēkā esošas obligātā iepirkuma tiesības. Aprēķina rezultātā elektrostaciju pārkompensācijas riski netika konstatēti.

No 2020.gada 1.janvāra elektroenerģijas ražotāji, kuri pārdod elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai saņem garantētu maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu, maksā elektroenerģijas ražošanai piešķirtā valsts atbalsta izlietošanas uzraudzības nodevu, kuras mērķis ir nodrošināt efektīvu piešķirtā valsts atbalsta izlietošanas uzraudzību.

Uzraudzības nodevu administrē Birojs un 2022.gadā kā šīs nodevas maksājumi valsts budžetā papildus ieskaitīti 407 831,30 euro.

6.2. Elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība

Esošās situācijas apraksts:

Kopš sistēmas darbības uzsākšanas aizsargātā lietotāja pakalpojumu sniegšanā piedalās 2 komersanti: A/S "Latvenergo" un SIA "TET". Atbalsta sniegšanā attiecīgām iedzīvotāju kategorijām pārskata periodā ir sniegts atbalsts:

Aizsargāto lietotāju grupas	Piešķirtais atbalsts 2022.gada 12 mēnešos (skaits)	Piešķirtais atbalsts 2022.gada 12 mēnešos (EUR)
Daudzbērnu ģimenes	31 984	7 681 972
Trūcīgās/ maznodrošinātās personas	36 260	6 529 963
Persona ar 1 grupas invaliditāti vai bērns invalīds	21 712	3 967 757
Kopā	89 956	18 179 692

Avots: Biroja dati

Kopējais valsts atbalsts 2022.gadā sastādījis 18 179 692 miljonus euro.

Aizsargātais lietotājs ir trūcīga vai maznodrošināta ģimene (persona), daudzbērnu ģimene vai ģimene (persona), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, vai persona ar I invaliditātes grupu, kura izlieto elektroenerģiju savā mājāsaimniecībā pašas vajadzībām (galapatēriņam).

Ievērojot grozījumus Ministru kabineta 2016.gada 12.jūlija noteikumos Nr.459 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanas, obligātā iepirkuma komponentes un sadales sistēmas pakalpojuma kompensēšanas kārtība", starp Biroju, Ekonomikas ministriju un AS "Latvenergo" 2020.gada 27.janvārī tiks noslēgts pārjaunojuma līgums par Ekonomikas ministrijas tiesību un saistību nodošanu Birojam, par aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 1.jūnija noteikumiem Nr.345 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.345), no šo noteikumu spēkā stāšanās brīža (2021.gada 1.septembris) atbildīgā institūcija par pakalpojuma sniegšanu ir Birojs.

Aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēma (turpmāk – ALDIS), kura nodrošina aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu, ir ieviesta ekspluatācijā.

Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojums ir izveidots ar mērķi, balstoties uz valsts informācijas sistēmās esošajos reģistros pieejamo informāciju, sniegt pēc iespējas plašāku atbalstu neaizsargātajām iedzīvotāju grupām – daudzbērnu ģimenēm, trūcīgām un maznodrošinātām personām, kā arī personām ar pirmās grupas invaliditāti un bērniem ar invaliditāti. ALDIS tiek apkopota informācija par šīm personām un automatizēta procesa rezultātā tām tiek piešķirts atbalsts elektroenerģijas maksājuma samazinājumam, līdz ar ko lietotājiem nav jāpiesakās pakalpojuma saņemšanai (atskaitot apakšlietotāju gadījumus, kad lietotājs nav elektroenerģijas piegādes pakalpojuma līguma

slēdzējs). Aizsargātie lietotāji informāciju par atbalstu var skatīt, kā arī veikt izmaiņas pakalpojuma saņemšanai Latvijas valsts portālā www.latvija.lv pieejamajā e-pakalpojumā "Aizsargātā lietotāja statusa noteikšana". Aizsargātā lietotāja pakalpojuma saņemšana ir pilnībā digitalizēta, un tā saņemšanai nav jāapmeklē valsts pārvaldes iestādes klātienē.

Noslēgtas starpresoru vienošanās ar datu devējiem un līgumi ar elektroenerģijas pakalpojumu sniedzējiem AS "Latvenergo", SIA "Tet" un SIA "Enefit". Pārskata periodā turpinājās pārrunas ar elektroenerģijas pakalpojumu sniedzēju SIA "Enefit" par pieslēgšanos ALDIS, lai nodrošinātu aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu arī šo pakalpojumu sniedzēju klientiem. SIA "Enefit" veica informācijas sistēmu pielāgošanu savā pusē, lai sāktu pakalpojuma sniegšanu sākot ar 2023.gadu.

Tika veikts darbs pie ALDIS pilnveides, atbilstoši MK noteikumu Nr.345 grozījumiem, kuri nosaka, ka atbalstu sniedz personām ar I invaliditātes grupu, neskatoties, ka persona ir iekļauta Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku reģistrā kā parādnieks. Kā arī, ja vienam vai vairākiem daudz bērnu ģimenes bērniem izglītības ieguves procesā rodas pārtraukums, kas nav ilgāks par trim mēnešiem, pēc aizsargātā lietotāja statusa atjaunošanas (datu savietošanas rezultātā) Birojs informācijas sistēmā veic pārrēķinu un daudz bērnu ģimenei piešķir maksājuma samazinājumu par mēnešiem, kad maksājuma samazinājums netika izmaksāts, saglabājot pakalpojuma saņemšanas nosacījumus, kādi tie bija pirms pārtraukuma iestāšanās.

Pārskata periodā aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojums sniegts visām personām, kuras ALDIS ir identificējusi, ka tās atbilst aizsargātā lietotāja statusam.

Aizsargāto lietotāju skaits, kuriem sniegts atbalsts	Aizsargāto lietotāju grupas			
	Daudz bērnu ģimenes	Trūcīgās/ maznodrošinātās personas	Personas ar 1 gr. invaliditāti vai bērns invalīds	Skaits kopā
Janvāris	32 728	38 422	21 647	92 797
Februāris	32 325	37 758	21 573	91 656
Marts	32 273	38 714	21 728	92 715
Aprīlis	32 365	37 011	21 698	91 074
Maijs	32 447	33 520	21 779	87 746
Jūnijs	32 545	36 020	21 793	90 358
Jūlijs	31 028	36 041	21 767	88 836
Augusts	30 256	35 875	21 698	87 829
Septembris	31 737	36 267	21 702	89 706
Oktobris	31 893	36 306	21 704	89 903
Novembris	31 983	35 304	21 649	88 936
Decembris	32 222	33 878	21 808	87 908

Avots: Biroja dati

6.3. Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem

Esošās situācijas apraksts:

Energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi, kas veica komercdarbību kādā no Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.395 "Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam" 1.pielikumā minētajām nozarēm un kuru kopējais elektroenerģijas patēriņš vienā pieslēguma vietā iepriekšējā kalendāra gadā bija lielāks par 0,5 gigavatstundām (GWh), varēja iegūt tiesības uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu vienam kalendāra gadam.

Birojs lēmumus pieņem uz komersantu iesniegumu pamata, izvērtējot komersantu atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajiem kritērijiem. 2022.gadā Birojs saņēma un izskatīja 24 energoietilpīgu apstrādes rūpniecības uzņēmumu iesniegumus un pieņēma atbilstošus lēmumus piešķirt tiesības uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu par 2020. un 2021.gadā patērēto elektroenerģiju tādu izdevumu kompensēšanai publiskajam tirgotājam, kas sedz atbalstu elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamiem energoresursiem. Pamatojoties uz izmaiņām normatīvajos aktos, kas paplašināja komersantu iespējas kvalificēties atbalstam, kā arī ievērojot energoresursu cenu kāpumu 2021. un 2022.gadā, Birojā saņemto un izskatīto iesniegumu skaits, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, ir pieaudzis.

7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība

Mērķis: *Izveidot energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzību.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs uzrauga Energoefektivitātes likuma (turpmāk – Likums) prasību izpildi pie lielajiem uzņēmumiem un pie lielajiem elektroenerģijas patērētājiem, valsts iestādēs un pašvaldībās (turpmāk visi kopā – Subjekti), administrē energoefektivitātes pienākuma shēmu un energoefektivitātes nodevu, kā arī katru gadu sagatavo valsts ēku sarakstu.

- ✓ Lai nodrošinātu energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzību, 2022.gadā Likumā noteiktie Subjekti Birojam iesniedza datus par:
- ✓ enerģijas ietaupījumiem 2021.gadā;
- ✓ plānotajiem energoefektivitāti uzlabojošiem pasākumiem un plānotajiem enerģijas ietaupījumiem;
- ✓ īstenotajiem uzņēmumu energoauditiem, kas ir pieejami BIS Uzņēmumu energopārskatu reģistrā;
- ✓ ieviestām sertificētām un pārsertificētām energopārvaldības sistēmām vai vides pārvaldības sistēmām ar papildinājumiem;
- ✓ elektroenerģijas patēriņa bilancēm.

Lielie uzņēmumi un lielle elektroenerģijas patērētāji.

Pārskata periodā energoefektivitātes monitoringā ir iekļauti 1 177 komersanti, uz kuriem attiecas Likuma prasības – 259 no tiem ir lielle uzņēmumi un 918 ir lielle elektroenerģijas patērētāji.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, pirmo reizi energoefektivitātes monitoringā ir iekļauti 94 komersanti (18 lielle uzņēmumi un 76 lielle elektroenerģijas patērētāji) pret 66 komersantiem iepriekšējā pārskata periodā, kas nozīmē komersantu skaita pieaugumu par 42%.

Savukārt tikai 2 lielle elektroenerģijas patērētāji tika izņemti no energoefektivitātes monitoringa sistēmas, jo divus gadus pēc kārtas neatbilst Likuma 12. panta pirmās daļas nosacījumiem.

Pārskata periodā 203 komersanti ir iesnieguši lielā elektroenerģijas patērētāja elektroenerģijas patēriņa bilances, līdz ar to tiem nav jāsteno energoefektivitāti uzlabojošie pasākumi.

2022.gadā par energodokumentu ieviešanu (t.sk. kārtējais energoaudits un sistēmas pārsertificēšana) paziņoja 382 komersanti, norādot, ka prognozējamais enerģijas ietaupījums būs 381,5 GWh. Pārskata laikā par energodokumentu ieviešanu paziņoja par 38% vairāk energoefektivitātes monitoringa subjektu, nekā visā iepriekšējā gadā.

Energodokumentu ieviešana un prognozētais enerģijas ietaupījums (GWh):

Nosaukums	Lielie uzņēmumi	Lielie elektroenerģijas patērētāji
Subjektu skaits	97	285
Prognozējamais enerģijas ietaupījums, GWh	254,2	127,3

Avots: Biroja dati

2022.gadā 469 komersanti jeb 43% no kopējā energoefektivitātes monitoringa subjektu skaita paziņoja par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem 2021.gadā, kuru rezultātā sasniegts enerģijas ietaupījums 105,180 GWh apmērā – vidēji 0,22 GWh/gadā enerģijas ietaupīja viens komersants. Salīdzinājumam 2021. gadā šis rādītājs bija 01,21 GWh/gadā, bet 2019. gadā – 0,41 GWh/gadā.

Lielo elektroenerģijas patērētāju un lielo uzņēmumu uzkrātā ietaupījuma sadalījums pēc nozarēm (NACE2red.)	MWh
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	381
Ieguves Rūpniecība un karjeru izstrāde	349
Apstrādes rūpniecība	31 452
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	50 038
Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	639
Būvniecība	672
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	2 979
Transports un uzglabāšana	6 666
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	716

² saskaņā ar Likuma 10.panta pirmās daļas prasībām

³ saskaņā ar Likuma 12.panta pirmās daļas prasībām

Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	4 589
Lielo elektroenerģijas patērētāju un lielo uzņēmumu uzkrātā ietaupījuma sadalījums pēc nozarēm (NACE2red.)	MWh
Finanšu un apdrošināšanas darbības	473
Operācijas ar nekustamo īpašumu	3 535
Profesionālie, zinātniekie un tehniskie pakalpojumi	87
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	107
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	0
Izglītība	313
Veselība un sociālā aprūpe	1 662
Māksla, izklaide un atpūta	488
Citi pakalpojumi	33
Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība	0
Kopā	105 180

Avots: Biroja dati

Pārskata periodā (01.01.2022. – 01.04.2023.) Birojs pieņēma 20 lēmumus par energoefektivitātes nodevas piemērošanu lielajiem elektroenerģijas patērētājiem. Pieņemto Lēmumu par energoefektivitātes nodevas piemērošanu kopējās summas apmērs ir 160 684,53 euro, kas komersantiem jāsamaksā līdz 2023.gada 1.maijam.

Pārskata periodā Birojs piemēroja piespiedu izpildes mehānismu attiecībā uz 2 lielie uzņēmumiem, kuri neizpildīja Likuma prasības sešu mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.

Pārskata perioda ietvaros Birojs ir veicis 50 padziļinātās pārbaudes pie lielajiem uzņēmumiem un lielajiem elektroenerģijas patērētājiem. Pārbaudu rezultātā būtiskas neatbilstības netika konstatētas.

Visiem subjektiem, pie kuriem tika veiktas pārbaudes, iesniegtie energodokumenti atbilst Likuma prasībām – izvērtēti vismaz 90% no komersanta kopējas enerģijas galapatēriņa, iesniegti ikgadējie pārskati par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

Līdzīgi kā 2021.gadā lielākā daļa no komersantiem, pie kuriem notika pārbaudes, norādīja, ka, atkārtoti veicot uzņēmuma energoauditu vai pārsertificējot energopārvaldības sistēmu vai vides pārvaldības sistēmu ar papildinājumu, ir grūti identificēt energoefektivitātes uzlabošanas pasākumus, kuru ieviešana būtu ekonomiski izdevīga komersantam un ieguldītās investīcijas atmaksātos salīdzinoši pieņemamā termiņā.

7.1. Pašvaldības un valsts iestādes

Izvērtējot valsts pilsētu un novadu pašvaldību Likuma prasību izpildi pārskata periodā, tika konstatēts, ka visas valsts pilsētas, izņemot vienu pilsētu, ievieša sertificētu energopārvaldības sistēmu. Savukārt no 36 novadu pašvaldībām, uz kurām attiecas Likuma prasības, tikai 8 novada pašvaldības ievieš energopārvaldības sistēmu. Likums nosaka, ka energosistēmas ieviešana ir jānodrošina līdz 2023.gada 31.augustam. Vairākas pašvaldības, neskatoties uz to, ka Likuma prasības attiecībā uz energopārvaldības sistēmas ieviešanu ir izpildītas, neiesniedz ikgadējās atskaides par ieviestajiem

energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegtajiem enerģijas ietaupījumiem.

Pašvaldību energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā identificēto pasākumu īstenošana 2021.gadā kopā devusi enerģijas ietaupījumus 7,46 GWh apmērā. Pašvaldībās energoefektivitāti paaugstinoši pasākumi visvairāk tikuši ieviesti kategorijā “Ēkas” (6,300 GWh), kam seko “Apgaismojums” (0,740 GWh), “Transports” (0,192 GWh), “Iekārtas” (0,184 GWh) un “Citi” (0,896 GWh). Savukārt valsts iestāžu ziņotie enerģijas ietaupījumi 2020. gadā lielākoties sasniegti, uzlabojot iekārtu energoefektivitāti (0,062 GWh).

Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi un to ietaupījums valsts iestādēs un pašvaldībās:

Nr. p.k.	Pasākums	Jauns enerģijas ietaupījums 2020.gadā, GWh	Jauns enerģijas ietaupījums 2021.gadā, GWh
1.	Valsts iestāžu energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā konstatēto pasākumu īstenošana	0,252	0,062
2.	Pašvaldību energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā konstatēto pasākumu īstenošana	7,447	7,457
KOPĀ:		7,699	7,519

Avots: Biroja dati

Salīdzinot pārskata periodā paziņotos publiskās pārvaldes enerģijas ietaupījumus ar iepriekšējo kalendāro gadu, Birojs secina, ka publiskai pārvaldei ir augsts enerģijas ietaupījuma potenciāls.

7.2. Energoefektivitātes pienākuma shēma

MK 2017.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.226 “Energoefektivitātes pienākuma shēmas noteikumi” nosaka energoefektivitātes pienākuma shēmas (turpmāk - EPS) tvērumu, EPS atbildīgo pušu saistību periodus, kā arī pienākuma aprēķina formulu tikai pirmajam saistību periodam. Ņemot vērā, ka otrajam saistību periodam nav pienākuma aprēķina formulas, tad uz doto brīdi EPS nedarbojas.

Valsts ēku saraksts

Birojs katru gadu sagatavo un Biroja tīmekļvietnē publicē valsts institūciju īpašumā, valdījumā un lietošanā esošo ēku sarakstu (turpmāk – valsts ēku saraksts)⁴.

2021.gadā ir uzskaitītas 724 ēkas (visas administratīvās pārvaldes iestādes, kuru kompetence aptver visu Latvijas teritoriju) ar kopējo platību 1 477 613 m². Renovācija 2021.gadā veikta 15 ēkām ar kopējo platību 63 769 m², līdz ar to attiecīgā perioda renovācijas mērķis ir izpildīts ar pārpalikumu. 2023.gadam 3% renovācijas izvirzītais mērķis ir 44 328 m².

7.3. Energoefektivitātes monitoringa sistēma

2022.gadā tika pabeigta energoefektivitātes monitoringa digitalizācija, kuras rezultātā tika izstrādāta Energoresursu informācijas sistēma (ERIS). ERIS ir valsts informācijas sistēma, kuras darbības mērķis ir nodrošināt

⁴ <https://www.bvkb.gov.lv/lv/media/1961/download>

energoefektivitātes politikas ieviešanu un kontroli publiskajā un privātajā sektorā.

Ir izveidota ērta un lietotājam draudzīga vide, kur apkopota informācija par Likuma prasību izpildi – paziņošana par energodokumentu ieviešanu, kā arī ikgadejie pārskati par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem.

Sistēma ir paredzēta arī Biroja ekspertiem, kur nodrošināta datu verifikācija un kopsavilkumu sagatavošana.

8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana

Mērķis: *Nodrošināt Latvijas Republiku ar valsts naftas produktu drošības rezervēm. Izveidot degvielas tirgus kvalitātes uzraudzības sistēmu.*

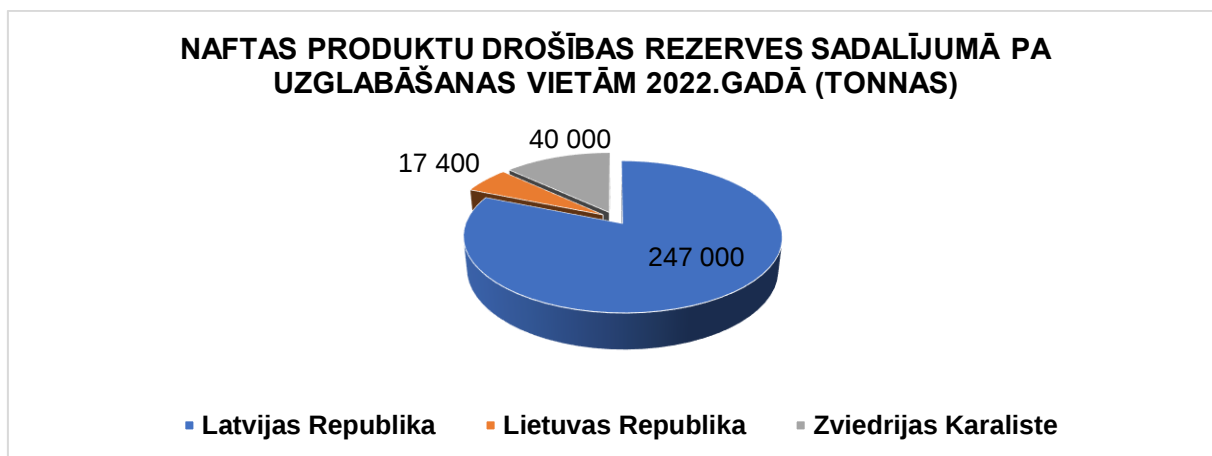
Esošās situācijas apraksts:

Birojs īsteno šādas funkcijas:

- ✓ īsteno Centrālās krājumu uzturēšanas struktūras funkcijas;
- ✓ administrē valsts nodevu par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu;
- ✓ nodrošina degvielas tirgus kvalitātes uzraudzību;
- ✓ izsniedz licences ogļūdeņražu meklēšanai, ogļūdeņražu ieguvei un izpētei, un uzrauga licencēs noteikto nosacījumu izpildi;
- ✓ veic ogļūdeņražu meklēšanas un ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbu administratīvo pārraudzību.

8.1. Valsts naftas produktu drošības rezerves

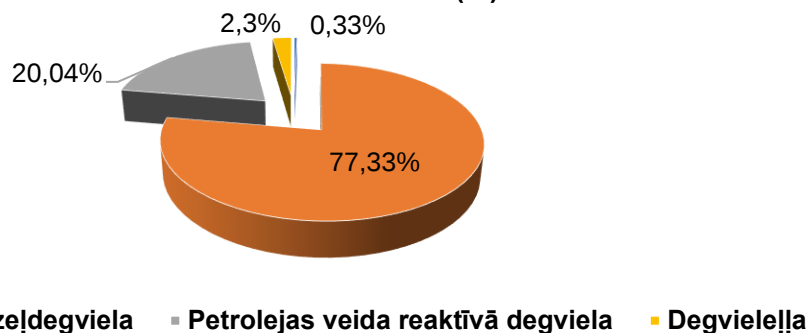
2022.gadā valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumus sniedza 11 komersanti, uzglabājot valsts naftas produktu drošības rezerves Latvijas Republikā, Lietuvas Republikā un Zviedrijas Karalistē.

Avots: Biroja dati

Kopējais valsts naftas produktu drošības rezervju apjoms bija 352 700 tonnas (benzīns – 1 000 tonnas, dīzeļdegviela – 235 400 tonnas, petrolejas veida reaktīvā degviela – 61 000 tonnas un degviela – 7 000 tonnas).

VALSTS NAFTAS PRODUKTU DROŠĪBAS REZERVJU SADALĪJUMS 2022.GADĀ (%)

Avots: Biroja dati

Lai nodrošinātu valsts naftas produktu drošības rezervju uzraudzību, Birojs 2022.gadā kopā ir veicis 100 pārbaudes pie komersantiem, kas sniedz valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumus, ar mērķi pārbaudīt, vai komersanti uzglabā nepieciešamo naftas produktu drošības rezervju apjomu saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, kā arī Birojs pārbaudīja ne tikai valsts naftas produktu drošības rezervju apjomus, bet arī īstenoja kvalitātes kontroles funkciju, veicot 18 naftas produktu drošības rezervēs ietilpstošo naftas produktu kvalitātes pārbaudes.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2022.gada 14.aprīļa rīkojumu Nr.269 "Par pasākumiem naftas produktu drošības rezervju nodrošināšanai", Birojs pastiprināja valsts naftas produktu drošības rezervju kontroli, īstenojot tās vienu reizi mēnesī. Papildus, kontroles tika veiktas sadarbībā arī ar Valsts policijas un Valsts ieņēmumu dienesta atbildīgajām struktūrvienībām.

Vienlaikus kā Latvijas Republikas kompetentā iestāde, Birojs ir apstiprinājis pieteikumu Lietuvas Republikai par naftas produktu drošības rezervju uzglabāšanu Latvijas Republikas teritorijā saskaņā ar Direktīvu 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliek par pienākumu uzturēt jēlnaftas un/vai naftas produktu obligātas rezerves, kas ir par 1 pieteikumu mazāk nekā 2021.gadā.

Savukārt, lai nodrošinātu valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumu sniegšanu 2023.gadā, Birojs īstenoja sarunu procedūru "Drošības rezervju pakalpojuma sniegšana valsts (Latvijas Republikas) naftas produktu rezervju izveidei". Sarunu procedūras rezultātā Birojs ir noslēdzis Vispārējo vienošanos un līgumus ar 10 komersantiem par valsts naftas produktu drošības rezervju uzglabāšanas pakalpojumu sniegšanu no 2023.gada 1.janvāra līdz 2023.gada 31.decembrim par 198 670 tonnām naftas produktu, kas ir 57,27% no kopējā nepieciešamā naftas produktu drošības rezervju apjoma (346 875 tonnas). Salīdzinot ar 2021.gadā īstenoto sarunu procedūru un noslēgto Vispārīgo vienošanos un līgumiem, tad 2022.gadā Birojs noslēdza par 1 līgumu mazāk un ar 2 komersantiem, kuri līdz šim nav piedalījušies valsts naftas produktu drošības rezervju uzglabāšanas pakalpojumu sniegšanā, kā arī, salīdzinot ar 2022.gadu, 2023.gadā naftas produktu drošības rezerves tiks uzglabātas Beļģijas Karalistē (30,2%) un vairs neglabāsies Zviedrijas Karalistē. Savukārt par 19% ir samazinājies Latvijas Republikā uzglabātais valsts naftas

produktu drošības rezervju apjoms, tas ir, no 81% 2022.gadā līdz 62% 2023.gadā.

8.2. Degvielas kvalitātes monitorings

2022.gadā Birojs organizēja ikgadējo degvielas kvalitātes monitoringu, ievērojot standartā LVS EN 14274:2013 “Automobiļu degvielas. Benzīna un dīzeļdegvielas kvalitātes novērtēšana. Degvielas kvalitātes monitoringa sistēma (FQMS)” ietvertās prasības. Pārskata periodā tika noņemts un testēts 258 degvielas paraugs (nodrošinot degvielas marku proporcionalitāti, teritoriālo pārklājumu un sezonālā ievērošanu), lai nodrošinātu degvielas tirgus uzraudzības monitoringu atbilstoši attiecīgajiem standartiem un Eiropas Savienības prasībām. No testētajiem paraugiem 148 paraugi bija benzīna (95., 98.markas benzīns) un 108 paraugi – dīzeļdegviela, 2 paraugi- degvielleļļa, atbilstoši ziemas sezonā – 82 paraugi un vasaras sezonā – 176 paraugi.

Nosaukums	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Pārbaudīto objektu skaits	48	108	107
Paraugu skaits Benzīns (95,98.markas)	81	170	148
Paraugu skaits (Dīzeļdegviela)	48	131	108
Paraugu skaits (Degvielleļļa)			2
Neatbilstības	3	0	2

Avots: Biroja dati

Tikai 0,7% no noņemtajiem un testētajiem degvielas paraugiem bija neatbilstoši normatīvo aktu prasībām. Attiecīgi arī 2021.gadā konstatētās neatbilstības bija 2% no testētajiem degvielas paraugiem. Biroja ieskatā minētais ļauj secināt, ka Latvijas tirgū tiek piedāvāta atbilstoša degviela.

Papildus Birojs sagatavoja un 2022.gadā iesniedza Eiropas Komisijai ikgadējo Latvijas Republikas degvielas kvalitātes monitoringa ziņojumu, kas pieejams Eiropas Vides aģentūras tīmekļvietnē.

8.3. Ogļūdeņražu meklēšana un ogļūdeņražu izpēte un ieguve

Latvijā ir izsniegtas 2 licences ogļūdeņražu izpētei un ieguvei jūrā, kā arī 4 licences ogļūdeņražu izpētei un ieguvei uz sauszemes. Vienā licences laukumā uz sauszemes tiek veikta komerciāla ogļūdeņražu ieguve, pārējos notiek izpētes darbi.

8.4. De minimis komercdarbības atbalsta piešķiršana

Saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” pārejas noteikumu 126.punktu Birojs no 2021.gada 1.janvāra administrē *de minimis* atbalsta piešķiršanu, ievērojot Komisijas 2013.gada 18.decembra regulu (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.

Pārskata periodā Birojs pieņēma 31 lēmumu par *de minimis* atbalstu dabasgāzei (kā transporta degvielai) piešķiršanu akcīzes nodokļa samazinājuma veidā. Pārskata periodā *de minimis* komercdarbības atbalsts dabasgāzei (kā transporta degvielai) akcīzes nodokļa likmes samazinājuma veidā ir piešķirts 205 846,78 euro apmērā.

Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 15.¹ panta pirmās daļas 3. punktā noteikto un 2017.gada 4.aprīļa noteikumiem Nr.199 "Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību" 2021.gadā Birojs Lauku atbalsta dienestam sagatavoja 3 atzinumus, no kuriem 1 bija negatīvs, par komersantu iesniegumiem akcīzes nodokļa samazinātās likmes dabasgāzei, kas izmantota ražošanas procesā, saņemšanai. Lēmumu par atbalsta piešķiršanu pieņem Lauku atbalsta dienests. Birojs piedalījās 3 pārbaudēs pie komersantiem, par kuriem Birojs 2021.gadā ir sagatavojis atzinumu.

9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība

Mērķis: *Pilnveidot informāciju sistēmas, samazinot administratīvo slogu un nodrošinot ērtu enerģētikas funkciju izpildi digitālajā vidē.*

Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2020.gada 1.janvāra Birojam no Ekonomikas ministrijas tika nodotas enerģētikas jomas uzraudzības un kontroles funkcijas. Kā daļa no funkcijas realizācijas instrumentiem tika pārņemtas arī informācijas sistēmas – ALDIS, Elektroenerģijas obligātā iepirkuma uzraudzības informācijas sistēma (turpmāk – ENER), Naftas produktu informācijas sistēma (turpmāk – NAPRO).

2022.gadā tika uzsākta energoresursu informācijas sistēmas otrās kārtas attīstība Eiropas reģionālā attīstības fonda projekta "Ekonomikas ministrijas resora administratīvā procesa digitālā transformācija" ietvaros. Projekta pirmajā laidienā tika izstrādāti informācijas sistēmas Transporta enerģijas tirgus un Valsts naftas produktu drošības rezervju administrēšanas moduļi, kas ļaus atteikties no NAPRO. Projekta otrajā laidienā tika pilnveidots energoefektivitātes modulis, kā arī izveidots Energokopienību modulis. Moduļos ir veikta arī elektronisko pakalpojumu izstrāde, ļaujot komersantiem veikt datu iesniegšanu normatīvajā regulējumā paredzētajā kārtībā.

ALDIS savu darbību sāka 2021.gada 1.septembrī, atbilstoši MK noteikumiem Nr.345 un tā funkcionalitāte tika papildināta atbilstoši normatīvā regulējuma izmaiņām.

ENER tika pilnveidota, nodrošinot tās darbības atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

10. Valsts atbalsta administrēšana

Mērķis: *Veikt komersantu uzraudzību un atbilstība valsts atbalsta piešķiršanas kritērijiem, lai nodrošinātu valsts finansējuma izlietošanu atbilstoši mērķim.*

Esošās situācijas apraksts:

Biroja pārziņā no 2022.gada nonāca valsts atbalsta administrēšana centralizētās siltumapgādes, dabasgāzes un elektroapgādes pakalpojumiem. Iedzīvotājiem valsts noteiktais atbalsts par pakalpojumiem tika piemērots kā maksājuma samazinājums rēķinos. Savukārt dabasgāzes tirgotāji, centralizētās siltumapgādes pakalpojumu sniedzēji un elektroenerģijas tirgotāji noteiktos

termiņos vērsās Birojā, lai saņemtu iedzīvotājiem piemērotā atbalsta kompensāciju.

10.1. Atbalsts energoresursiem

Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem krasa elektroenerģijas un dabasgāzes cenu pieauguma kompensēšanai.

Pret Ukrainu vērstās Krievijas militārās agresijas dēļ piemēroto sankciju un pretpasākumu izraisīto ekonomisko seku pārvarēšanas atbalsta likuma 2.panta otrā daļa, trešās daļas 2.punkts un piektā daļa noteic, ka energoietilpīgi apstrādes rūpniecības komersanti, kurus ietekmējušas militārās agresijas sekas, kas izpaužas kā papildu izmaksas par energoresursiem krasa to cenu pieauguma dēļ, var pretendēt uz finansējuma atbalstu granta veidā, kuru sniedz Birojs.

MK 2022.gada 11.oktobrī pieņēma noteikumus Nr.638 "Kārtība, kādā tiek piešķirts un administrēts atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem, lai mazinātu Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu radītās sekas uz ekonomiku" (turpmāk – Noteikumi Nr.638), kas noteic energoietilpīgo apstrādes rūpniecības komersantu kvalifikācijas kritērijus un kārtību, kādā tiek piešķirts un administrēts valsts atbalsts. Ar Eiropas Komisiju saskaņotais valsts atbalsta periods ir no 2022.gada 1.februāra līdz 2022.gada 31.decembrim.

Šīs atbalsta programmas ietvaros Birojs kopumā saņēma 149 energoietilpīgo komersantu iesniegumus par valsts atbalsta piešķiršanu krasa elektroenerģijas un dabasgāzes cenu pieauguma kompensēšanai un to izvērtēšanas rezultātā:

- ✓ pieņēma 134 lēmumus par valsts atbalsta piešķiršanu;
- ✓ pieņēma 12 lēmumus par atteikumu piešķirt valsts atbalstu, jo komersanti neatbilda Noteikumos Nr.638 noteiktajiem kritērijiem;
- ✓ trīs komersanti atsaukuši savus iesniegumus par valsts atbalsta piešķiršanu.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem līdz 2022.gada 31.decembrim ir veikti valsts atbalsta (granta veidā) maksājumi par kopējo summu 23 547 431,32 EUR.

10.2. Valsts kompensācijas izmaksa elektroenerģijas sistēmas operatoriem par sniegtajiem sistēmas pakalpojumiem.

Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likuma 4.panta 2.1 daļa noteic, ka elektroenerģijas galalietotājiem, kuri ir juridiskās personas un kuriem netiek piemērots mājāsaimniecībām paredzētais sistēmas pakalpojumu tarifs, piemēro elektroenerģijas sistēmas pakalpojuma maksas samazinājumu, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli, pilnā apmērā no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim.

Saskaņā ar MK 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.50) 137.161. un 137.163.apakšpunktu sistēmas operators par sniegtajiem sistēmas pakalpojumiem līdz kārtējā kalendāra mēneša divdesmitajam datumam aprēķina, sagatavo un iesniedz Birojā valsts kompensācijas apmēra aprēķinu par iepriekšējo kalendāra mēnesi un tam atbilstošu rēķinu, savukārt Birojs līdz kārtējā kalendāra mēneša beigām izmaksā sistēmas operatoram valsts kompensāciju.

Atbilstoši Birojā iesniegtajiem valsts kompensācijas aprēķiniem un rēķiniem par sniegtajiem sistēmas pakalpojumiem 2022.gada oktobrī un novembrī elektroenerģijas sistēmas operatoriem izmaksātas valsts kompensācijas par kopējo summu 30 992 884,50 EUR (ieskaitot pievienotās vērtības nodokli).

10.3. Valsts kompensācijas izmaksa elektroenerģijas tirgotājiem par piemēroto maksas samazinājumu par patērēto elektroenerģiju.

Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likuma 5.1 panta pirmā daļa noteic, ka mājtsaimniecības lietotājam laikposmā no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim piemēro maksas samazinājumu par katrā mēnesī patērētajām pirmajām 100 kilovatstundām, ko nosaka kā starpību starp vidējo maksu par patērēto elektroenerģiju par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa norēķinu mēnesī, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus, un 0,160 euro par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa.

Atbilstoši Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likuma 5.1 panta otrajai daļai elektroenerģijas galalietotājiem, kuri nav mājtsaimniecības lietotāji, no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 31.martam papildus šā likuma 4.panta 2.1 daļā noteiktajam piemēro maksas samazinājumu, ko nosaka 50 procentu apmērā no starpības starp maksu par patērēto elektroenerģiju par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus, un 0,160 euro par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.50 137.161. un 137.163.apakšpunktu elektroenerģijas tirgotājs par lietotājiem piegādāto elektroenerģiju līdz kārtējā kalendāra mēneša divdesmitajam datumam aprēķina, sagatavo un iesniedz Birojā valsts kompensācijas apmēra aprēķinu par iepriekšējo kalendāra mēnesi un tam atbilstošu rēķinu, savukārt Birojs līdz kārtējā kalendāra mēneša beigām izmaksā elektroenerģijas tirgotājam valsts kompensāciju.

Atbilstoši Birojā iesniegtajiem valsts kompensācijas aprēķiniem un rēķiniem par lietotājiem piegādāto elektroenerģiju 2022.gada oktobrī un novembrī, elektroenerģijas tirgotājiem izmaksātas valsts kompensācijas par kopējo summu 29 529 530 EUR (ieskaitot pievienotās vērtības nodokli).

10.4. Maksas samazinājums par patērēto dabasgāzi.

Birojs administrē Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likuma 6.pantā noteiktā maksas samazinājuma par patērēto dabasgāzi kompensāciju izmaksu dabasgāzes tirgotājiem. Maksas samazinājums tiek piemērots no 2022.gada jūlija, bet kompensāciju izmaksu Birojs sāka 2022.gada oktobrī, jo grozījumi MK noteikumos Nr.78, kas nosaka kārtību, kā piemērojams maksas samazinājums un kā Birojs to kompensē dabasgāzes tirgotājiem, stājās spēkā 2022.gada 13.septembrī. No 2022.gada 1.jūlija līdz 2022.gada 30.novembrim mājtsaimniecībām rēķinā piemēro maksas samazinājumu, ko nosaka kā 0,030 EUR/kWh bez PVN, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus, un papildus lietotājiem, kas nav saistītie lietotāji, nosaka samazinājumu, ko nosaka

kā starpību starp maksu par patērēto dabasgāzi par vienu kWh bez PVN un 0,10875 EUR/kWh bez PVN, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus (tas ir, starpība starp tirgus cenu un 108,75 EUR/MWh). No 2022.gada 1.decembra rēķinā piemēro maksas samazinājumu, ko nosaka kā starpību starp maksu par patērēto dabasgāzi par vienu kWh bez PVN un 0,07875 EUR/kWh bez PVN, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus.

Kompensācijas pieprasījumus Birojs saņem no septiņiem dabasgāzes tirgotājiem – AS AJ Power Gas, AS Latvijas Gāze, AS Latvenergo, SIA Scener, SIA Ignitis Latvija, SIA Enefit un SIA Elenger. Līdz 2022.gada 31.decembrim dabasgāzes izmaksu pieauguma kompensācijās mājstāpniecībā no 2022.gada 1.jūlija līdz 2022.gada 30.novembrim (kompensējamā dabasgāzes cenas daļa – 30 euro/MWh) izmaksāti 6 052 576,75 EUR, savukārt starpības kompensācijās starp regulēto tarifu un tirgus cenu dabasgāzei mājstāpniecībā (noteikt dabasgāzes tirgus cenu mājstāpniecībā identisku regulētās dabasgāzes cenai: 108,7 eiro/MWh no 2022.gada 1.oktobra līdz 2022.gada 30.novembrim) izmaksāti 1 714 230,19 EUR.

10.5. Centralizētās siltumapgādes pakalpojuma maksas samazinājums

Birojs administrē Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likuma 7.pantā noteiktā maksas samazinājuma par centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem kompensāciju izmaksu. Maksas samazinājums ir 50% no starpības starp apstiprināto siltumenerģijas tarifu 2022./2023.gada apkures sezonā, ja tas nepārsniedz 150,00 EUR/MWh un noteikto tarifa cenu 68,00 EUR/MWh, savukārt par siltumenerģijas tarifu, kas pārsniedz 150,00 EUR/MWh, nosaka papildus maksas samazinājumu 90% apmērā no starpības starp apstiprināto siltumenerģijas tarifu un 150,00 EUR/MWh. Maksas samazinājums tiek piemērots no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim, kārtība noteikta MK noteikumos Nr.876.

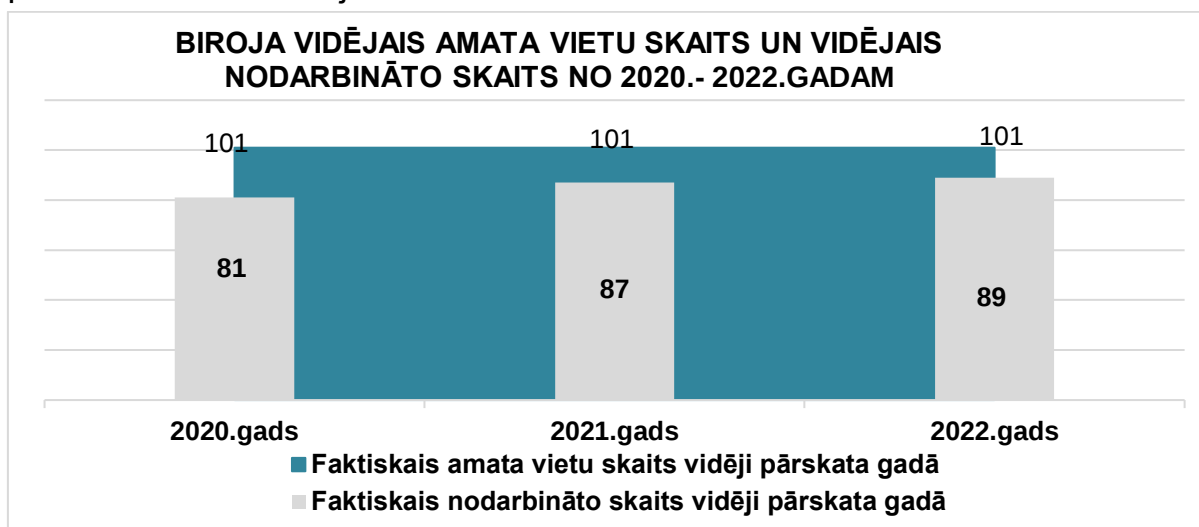
Līdz 2022.gada 31.decembrim centralizētās siltumenerģijas apgādes izmaksu pieauguma kompensāciju tarifam no 68 EUR/MWh līdz 150 EUR/MWh saņēmuši 120 siltumapgādes piegādātāji, izmaksātā summa 26 410 574,81 EUR, savukārt kompensāciju tarifam virs 150 EUR/MWh saņēmuši 47 komersanti, izmaksātā summa 15 146 614,98 EUR.

III. Personāls un finanšu resursi

1. Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija

Personāla resursu pietiekamība.

2022.gadā Birojā apstiprinātais amata vietu skaits ir 101, no tām 67 valsts civildienesta ierēdņu un 34 darbinieku amata vietas. Biroja funkcijas pārskata periodā ir veikuši vidēji 89 darbinieki.

Avots: Biroja dati

2022.gadā Biroja kolektīvam pievienojās 15 nodarbinātie, no tiem 9 valsts civildienesta ierēdņi un 5 darbinieki. Nodarbinātie amatā tika iecelti pārceļšanas un amatu konkursu kārtībā, izvērtējot viņu kvalifikācijas un kompetenču atbilstību, darba pieredzi un izglītību.

Pārskata gadā darba tiesiskās attiecības ar Biroju pārtrauca 12 nodarbinātie, par iemeslu tiesisko attiecību izbeigšanai minot nodarbinātā un darba devēja savstarpēju vienošanos un uzteikumu. Personāla rotācijas koeficients ir 0,305.

Biroja personāla mainības rādītāji 2020., 2021. un 2022.gadam:

Rādītājs	Skaits sadalījumā pa gadiem		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Nodarbināto skaits, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās/ valsts civildienesta attiecības	10	13	12
Nodarbināto skaits, ar kuriem nodibinātas darba tiesiskās/ valsts civildienesta attiecības	29	17	15
Personāla rotācijas koeficients*	0,48	0,35	0,30
Personāla aiziešanas koeficients**	0,12	0,15	0,13

Avots: IS "Horizon"; Biroja dati

* personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/faktiski nodarbināto vidējais skaits (norāda par cik % iestādē ir nomainījies personāls);

** personāla aiziešanas koeficients = atbrīvoto skaits/faktiski nodarbināto vidējo skaitu (norāda cik % no nodarbinātajiem ir pārtraukuši darba tiesiskās/civildienesta attiecības).

2022.gadā uz vakantajām amata vietām Birojs izsludināja 65 atlases konkursus, no tiem 40 noslēdzās bez rezultāta. Saņemto amata konkursa

⁵ (pieņemto skaits +atbrīvoto skaits)/faktiski nodarbināto vidējais skaits

pretendentu pieteikumu skaits – 163. Pieteikumu skaits vidēji uz 1 amata konkursu – 2,5.

Uz 2022.gada 31.decembri Birojā bija 12 vakantas amata vietas, no tām:

- ✓ Obligātā iepirkuma kontroles nodaļā – 2 (juriskonsulti);
- ✓ Juridiskajā nodaļā – 4 (nodaļas vadītāja vietnieks, vecākie juriskonsulti);
- ✓ Energoresursu kontroles departamenta Energoefektivitātes kontroles nodaļā – 1 (eksperts);
- ✓ Informācijas sistēmu departamenta Būvniecības informācijas sistēmas attīstības nodaļā – 1 (projekta koordinators);
- ✓ Informācijas sistēmu departamenta Energoresursu informācijas sistēmu attīstības nodaļā – 1 (sistēmu analītiķis);
- ✓ Plānošanas, analīzes un iekšējās kontroles nodaļā – 1 (datu analītiķis);
- ✓ Administratīvā nodaļā – 2 (lietvedis-arhivārs, tehniskais speciālists).

Rādītājs	Skaits sadalījumā pa gadiem		
	2020.gads	2021.gads	2022.gads
Uz vakantajām amata vietām izsludinātie konkursi	75	64	65
Saņemto amata konkursa pretendentu pieteikumu skaits	251	160	163
Pieteikumu skaits vidēji uz 1 amata konkursu	3	2,5	2,5

Avots: Biroja dati

Pretendentu atlases konkursi tika regulāri organizēti un sludināti Nodarbinātības valsts aģentūrā, Latvijas vēstnesī, SIA “CV-Online Latvia” piedāvātajā interneta vietnē, kā arī Biroja tīmekļa vietnē. Vakanto amata vietu aizpildes problemātika saistīta ar atbilstošo speciālistu trūkumu darba tirgū, piemēram, enerģētikas vai IT jomā, un ar valsts pārvaldes salīdzinoši zemo atalgojuma līmeni salīdzinājumā ar privāto sektoru līdzvērtīgā jomā.

Ilgstošas vakances (vairāk par 6 mēnešiem) ir:

- ✓ Obligātā iepirkuma kontroles nodaļā – juriskonsulti;
- ✓ Juridiskajā nodaļā – nodaļas vadītājs, vecākie juriskonsulti;
- ✓ Energoresursu kontroles departamenta Energoefektivitātes kontroles nodaļā eksperts;
- ✓ Informācijas sistēmu departamenta Energoresursu informācijas sistēmu attīstības nodaļā – sistēmu analītiķis;
- ✓ Plānošanas, analīzes un iekšējās kontroles nodaļā – datu analītiķis;
- ✓ Administratīvā nodaļā – lietvedis-arhivārs, tehniskais speciālists.

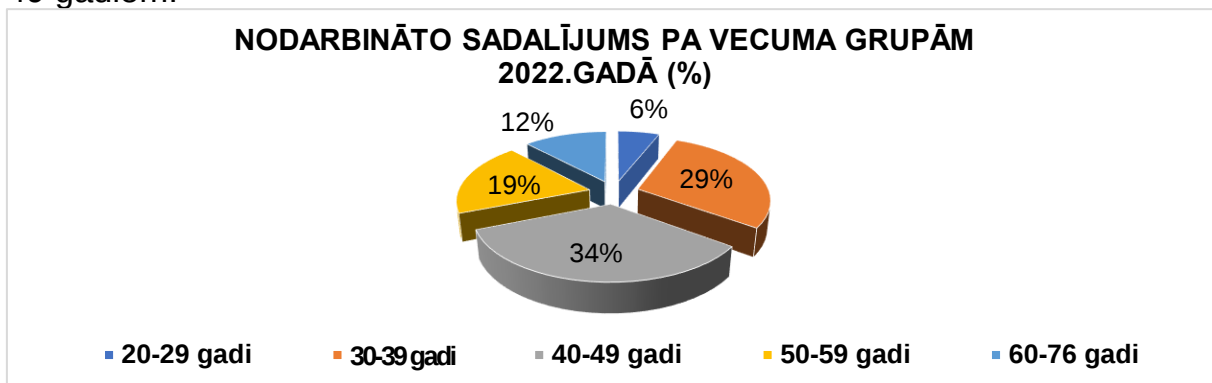
Neskatoties uz paveikto personāla politikas jomā, tieši nozares profesionāļu piesaiste šobrīd rada vislielāko izaicinājumu, kas ilgtermiņā atstās negatīvas sekas uz darba rezultātu sasniegšanu.

2022.gada noslēgumā Biroja amata vietas 90% gadījumos ir aizpildītas, sadaloties: 62 amata vietas būvniecībā, 26 amata vietas enerģētikā un 1 amata vietas ERAF projekta 2.kārtas ietvaros.

2. Personāla demogrāfiskais sadalījums, vecuma raksturojums un kvalifikācija

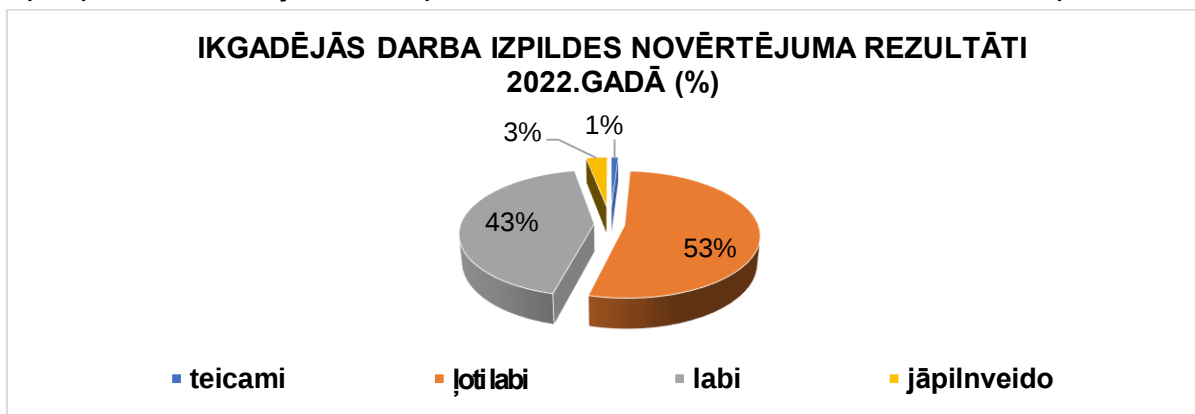
No visiem Birojā strādājošiem 98% darbinieku ir augstākā izglītība, tai skaitā 2% ir doktora zinātniskais grāds, 58% ir ieguvuši maģistra grādu un 37% – bakalaura grādu, bet 2% nodarbināto ir cita līmeņa izglītība. Pārskata gadā no visiem Birojā nodarbinātajiem 35% ir vīrieši un 65% – sievietes. Biroja personāla

vidējais vecums ir 44 gadi. Lielākā daļa nodarbināto ir vecuma grupā no 30 līdz 49 gadiem.

Avots: Biroja dati

Ikgadējās darba izpildes un tās rezultātu novērtējums par 2022.gadu apstiprina, ka Birojā strādā profesionāli darbinieki ar atbilstošām kompetencēm.

Avots: Biroja dati

Par profesionālu, godprātīgu un pašizliedzīgu darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu Biroja attīstībā un mērķu sasniegšanā 2022.gadā Birojs ir apbalvojis piecus nodarbinātos.

2022.gadā apstiprināto finanšu līdzekļu ietvaros Birojs nodrošināja nodarbināto kvalifikācijas celšanu saskaņā ar noteiktajām mācību vajadzībām, izmantojot iekšējos resursus, Valsts administrācijas skolas, Valsts kancelejas kā arī citu mācību institūciju piedāvātās iespējas. Biroja nodarbinātajiem tika organizētas vizuālās plānošanas un dizaina domāšanas apmācības, specializētās mācības “Korupcijas un interešu konflikta risku novēršana valsts pārvaldē”, nodrošināta kvalifikācijas celšana juridiskajos un komunikācijas jautājumos, vadības prasmēs un citas apmācībās, kas ir tieši saistītas ar tiešo darba pienākumu veikšanu.

3. Biroja valsts budžeta programmu daļa

Biroja darbības nodrošināšanai saskaņā ar likumu “Par valsts budžetu 2022.gadam” tika piešķirts finansējums sekojošās programmās/ apakšprogrammās:

20.00.00 “Būvniecība” 2 710 807 euro;

29.01.00 “Naftas produktu rezervju uzturēšana” 29 516 840 euro;

29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts" 36 464 920 *euro*;

29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana" 1 266 190 *euro*.

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2023.gadam” Biroja budžets 2023.gadā veidos:

5 181 355 *euro* programmā 20.00.00 "Būvniecība", tai skaitā:

✓ 42 090 *euro* – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;

✓ 99 966 *euro* – ikgadējais transferts no AM Būvniecības likumā noteikto funkciju veikšanai.

83 553 278 *euro* programmā 29.00.00 "Tautsaimniecības noturība un enerģētiskā neatkarība", tai skaitā:

✓ 60 553 398 *euro* apakšprogrammā 29.01.00 "Naftas produktu rezervju uzturēšana";

✓ 21 743 090 *euro* apakšprogrammā 29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts";

✓ 1 256 790 *euro* apakšprogrammā 29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana".

Biroja budžets:

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	2021.gadā (faktiskā izpilde)							2022. gadā										
									apstiprināts likumā					faktiskā izpilde					
		20.00.00	29.01.00	29.02.00	29.05.00	29.06.00	97.00.00	KOPĀ	20.00.00	29.01.00	29.02.00	29.06.00	KOPĀ	20.00.00	29.01.00	29.02.00	29.06.00	99.00.00	KOPĀ
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 638 690	27 722 791	12 674 649	684	854 658	40 000	43 931 472	2 710 807	29 516 840	36 464 920	1 226 190	69 918 757	2 970 010	26 157 790	30 391 121	1 203 812	159 010 305	219 733 038
1.1.	dotācijas	2 501 062	27 722 791	12 674 649	684	854 658	40 000	43 793 844	2 568 751	29 516 840	36 464 920	1 226 190	69 776 701	2 831 223	26 157 790	30 391 121	1 203 812	159 010 305	219 594 251
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	38 277						38 277	42 090				42 090	38 821					38 821
1.3.	transferti	99 351						99 351	99 966				99 966	99 966					99 966
2	Izdevumi (kopā)	2 626 765	16 362 776	10 527 613	345	836 624	2 299	30 356 422	2 710 807	29 516 840	36 464 920	1 226 190	69 918 757	2 961 388	26 157 790	18 774 340	1 203 812	159 010 305	208 107 635
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 085 702	16 362 776	10 526 161	345	774 845	2 299	29 752 128	2 350 397	29 516 840	36 381 715	1 011 642	69 260 594	2 271 496	26 157 790	18 713 205	989 264	159 010 305	207 142 060
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 085 702	16 362 776	102 649	345	774 845	2 299	19 328 616	2 350 397	29 516 840	118 539	1 011 642	32 997 418	2 271 496	26 157 790	113 975	989 264	39 773	29 572 298
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti			10 423 512				10 423 512			36 247 176		36 247 176			18 599 230		158 238 198	176 837 428
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti							0			16 000		16 000					732 334	732 334
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	541 063		1 452		61 779		604 294	360 410		83 205	214 548	658 163	689 892		61 135	214 548		965 575

IV. Komunikācija ar sabiedrību

1. Pasākumi, kas veikti sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Intervijas un masu medijiem sniegtās atbildes.

Biroja vadība žurnālistiem sniegusi 13 mutiskas intervijas, galvenokārt par publisko ēku stāvokli un īpašnieku pienākumiem, Biroja pārraudzībā esošajām informācijas sistēmām un atbalstu energoresursu sadārdzinājuma kompensēšanai.

Papildus tam Biroja Sabiedrisko attiecību sektors žurnālistiem šajā laikā nosūtījis 28 rakstveida atbildes.

Preses relīzes.

Masu medijiem nosūtītas 12 preses relīzes. Četras no tām, lai reizi pusgadā informētu žurnālistus un plašāku sabiedrību par Biroja darba rezultātiem būvniecības un ēku ekspluatācijas uzraudzībā, būvspeciālistu sertificēšanā un BIS attīstīšanā, kā arī enerģētikas politikas administrēšanā. Trīs relīzes izsūtītas par atbalstu mājāsaimniecībām un komersantiem energoresursu sadārdzinājuma apstākļos.

Publikācijas specializētajos izdevumos.

Žurnālam “Būvinženieris” sagatavoti 4 raksti: par BIS attīstību, energoefektivitātes mērķiem un rezultātiem, ERIS kā efektīvu rīku datu iegūšanai un analīzei, ēku ekspluatācijas uzraudzību un energoefektivitātes prasību ievērošanu.

✓ Portālam Jauns.lv izstrādāti 4 raksti par īpašnieku pienākumiem un BIS kā atbalstu to īstenošanā.

✓ Portālam “Db.lv” sagatavota 1 publikācija par ēku ekspluatācijas uzraudzību energoefektivitātes kontekstā.

✓ Portāla “Delfi” rubrikai “Personība biznesā” sagatavotas Biroja direktores atbildes.

✓ Komunikācija sociālajos tīklos

✓ Biroja sociālo tīklu profilu sekotāju skaits turpina augt. Ja 2021.gada beigās tas sasniedza 3840 cilvēkus, tad 2022. gada beigās 4739 cilvēkus.

✓ FaceBook komunikācijā joprojām liels fokuss tiek likts uz BIS apmācību vebināru popularizēšanu, savukārt, lai akcentētu, ka Birojs ir patīkama un iekārojama darba vieta, ieviesta iniciatīva apmēram reizi mēnesī publiskot video par kādu kolēģi, kurš lieliski pilda savu darbu, un kolektīvs ar viņu var lepoties.

Tīmekļvietne

Biroja tīmekļvietnes sadaļā “Jaunumi” 2022.gadā ievietoti 72 informatīvi paziņojumi, savukārt sadaļā “Notikumu kalendārs” – informācija par 29 Biroja un partneru organizētajiem tematiskajiem semināriem.

Informatīvas un izglītojošas tikšanās

2022.gadā Birojs organizējis 14 informatīvos seminārus, vebinārus vai būvvalžu sanāksmes kopumā aptuveni 2000 klientiem un sadarbības partneriem būvniecības un enerģētikas jomā. Biroja vadība piedalījies 24 Ekonomikas ministrijas, ALTUM, Latvijas Būvinženieru savienības vai citu

partneru rīkotos pasākumos. Papildus tam rīkotas apmācības BIS un ERIS sistēmas lietotājiem.

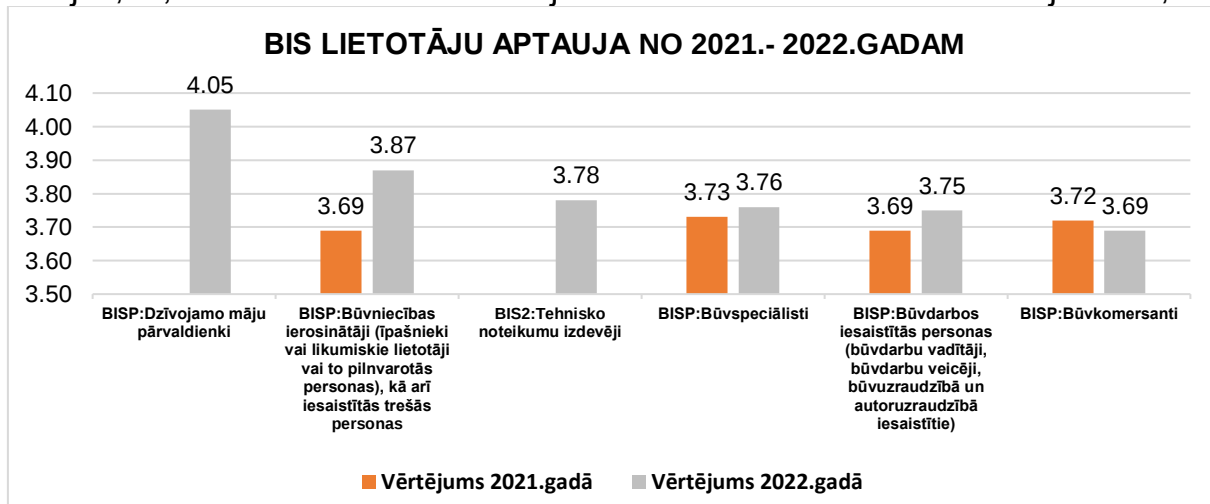
2. Pasākumi, kas veikti sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar valsts iestādes darba kvalitāti un to rezultāti

Lai noskaidrotu Biroja rīkoto informatīvo semināru un vebināru apmeklētāju viedokli par šo pasākumu saturu, pēc pasākumiem tiek organizētas tiešsaistes aptaujas, kuru ietvaros klientiem tiek lūgts tās novērtēt, kā arī sniegt priekšlikumus aktuāliem tematiem nākotnē. Vidējais šo pasākumu vērtējums ir 4,5 balles (5 ballu sistēmā).

Rīkotas arī klientu aptaujas par Biroja īstenotā uzraudzības procesa kvalitāti. Noskaidrots, ka 2022.gadā klienti augstāk nekā iepriekš novērtējuši iestādes būvinspektoru darbu. Biroja īstenoto būvdarbu kontroli kā ļoti labu vērtē 30,5 %, bet kā labu 59,4% aptaujāto pretstatā 16,9% un 61% 2018. gadā. Biroja veikto būvju pieņemšanu ekspluatācijā šogad ar 5 no 5 ballēm novērtējuši 39,1%, bet ar 4 ballēm – 50,8% respondentu, kamēr četrus gadus iepriekš šis rādītājs bija 31,2% un 40,3%. Arī ekspluatācijā nodoto publisko ēku īpašnieku vērtējums ir augsts – 75% aptaujāto Biroja īstenotās ekspluatācijas uzraudzības kvalitāti vērtē kā labu vai ļoti labu.

Atzinīgi sadarbību ar Biroju 2022.gadā novērtējuši Biroja aptaujātie būvspeciālisti, kas ieguvuši sertifikāciju ekspertīzes specialitātē. Izcelta iestādes speciālistu pieejamība un kompetence, lielākā daļa respondentu uzskata, ka ar Biroja Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļu ir viegli sazināties – 2022.gadā šo apgalvojumu ar “piekrītu” vai “pilnībā piekrītu” novērtēja 91% aptaujāto pretstatā 81% gadu iepriekš.

2022.gadā tika veikta BIS lietotāju aptauja, kurā piedalījās 583 respondenti. Rezultātus tikai daļēji var salīdzināt ar iepriekšējo gadu, jo vērtēšanai nodotie e-pakalpojumi un mērķauditorija, kas tos izmanto, atšķiras no citām, iepriekšējām aptaujām. Šoreiz visaugstāk Dzīvojamo māju pārvaldnieki novērtējuši ERAF BIS attīstības projekta 3./4. laidiena ietvaros izstrādātos ekspluatācijas procesa uzlabojumus – 4,05. Turpretim, viszemāk 3./4. laidiena ietvaros uzlabotos e- pakalpojumus novērtējuši Būvkomersanti – vidēji 3,69, ko ietekmē zema vērtējums «Būvkomersantu klasifikācija» – 3,55.

Avots: Biroja dati

2022.gadā Aptaujas dalībnieki savu apmierinātību ar BIS atbalsta dienesta personāla sniegtajiem pakalpojumiem piecu ballu skalā novērtējuši augstāk par vidējo – 3,62.

Par Biroja organizētajām aptaujām, kā arī publiskajos novērtējumos gūtajiem panākumiem sagatavoti ieraksti Biroja tīmekļvietnē un sociālo tīklu profilos.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Birojs kā partneris līdz ar vairākām citām publiskā, akadēmiskā un privātā sektora organizācijām iesaistījies Eiropas Savienības LIFE programmas līdzfinansētā projektā LIFE Waste To Resources IP “Atkritumi kā resursi Latvijā – reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju”. Biroja loma projektā būs attīstīt BIS funkcionalitāti un piedalīties normatīvā regulējuma izstrādē, lai veicinātu būvmateriālu otrreizējo apriti un tās izsekojamību. Šobrīd projekts atrodas posmā, kad no Biroja puses noris sagatavošanās darbi un plānošana tālākām darbībām, jo praktiska jaunas funkcionalitātes iestrāde BIS sekos turpmākajos gados.

Turpināta gadiem īstenotā sadarbība, piedaloties dažādu nozares konkursu žūrijas sastāvā vai pasniedzot balvas to uzvarētājiem. Biroja pārstāvji iesaistījušies konkursā “Latvijas būvniecības gada balva un Latvijas gada inženieris”, “Būvindustrijas lielā balva”, konkursā “Energoefektīvākā ēka Latvijā”, “Gada labākā būve Latvijā”, “Sieviete arhitektūrā, būvniecībā un dizainā”, “Arhitektūra un dizains” un konferencē “Ilgspējīgas būvniecības un arhitektūras izaicinājumi modernajā laikmetā”.

Partneri no nevalstiskā sektora darbojas BIS konsultatīvajā padomē, tāpat sadarbība notikusi ERIS izstrādē un prasību definēšanā.

V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

Lai nodrošinātu noteikto Biroja prioritāšu izpildes efektivitāti un ilgspēju, Birojs 2023.gadam ir noteicis šādas prioritātes:

1. Būvniecības informācijas sistēmas procesa lietojamības uzlabošanu, procesu automatizāciju un ātrdarbības veicināšanu.
2. Sadarbībā ar nozari izstrādāt būvniecības nākotnes procesu, atstājot tikai vērtību nesošas aktivitātes (drošība, trešo pušu interešu aizstāvība, datu efektīva izmantošana).
3. Nodrošināt kompetencēs balstītu būvspeciālistu sertificēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē, izmantojot digitalizācijas rīkus un veicinot nozares iesaisti būvju un būvprojektu ekspertīzes kvalitātes pilnveidē.
4. Nodrošināt enerģētikas datu uzkrāšanu un apkopošanu, nodrošinot uz faktiem balstītas enerģētikas politikas veidošanu.
5. Nodrošināt atbalstu AER projektu īstenotājiem, kļūstot par vienotu kontaktpunktu.
6. Izstrādāt informācijas sistēmu mājāsaimniecības vidējo ienākumu noteikšanai, nodrošinot mērķtiecīgu atbalsta sniegšanu.
7. Stiprināt Biroja komandu, aptverot kompetenci, atbildību un objektivitāti.

Direktore

S.Mjakuškina

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Būvniecības valsts kontroles biroja struktūra